КАРАДРИНАНИ ҚИРИНГ!

ПАХТАКОР *тер тўкиб ўстираётган* **ЎРТОҚЛАР!** *ғўзангизнинг бирор тупи ҳам нобуд бўлишига йўл қўйманг.*
Зараркунандаларга қарши курашни ҳамма ерда уюшқоқлик билан ўтказинг!

БУТУН ДУНЕ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ САНОАТ ВА ҚИШЛОҚ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТЛАРИ, ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ, МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ САНОАТ ВА ҚИШЛОҚ ОБЛАСТЬ ҲАМДА ШАҲАР СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

№ 135 (2683). | Шанба, 11 июль 1964 йил. | Баҳоси 2 тийин.

ФОТОРЕПОРТАЖ

ЗАРАРКУНАНДАЛАР ЧЕКИНАЯПТИ

«Пахтазорларга карадрина тарқала бошлади!!!» деган шум хабар 1-«Далварзин» совхозига яшин тезлигида тарқалди. Ҳамма бир ёқадан бош чиқариб, офатнинг олдини олиш учун курашга отланди.

...Тун. Ҳаммаёқ зимистон қўйнида. Пахтазорларда сокинлик ҳукм сураяпти. Лекин деҳқонлар тиниб-тинчишни билишмайди. Хўжаликнинг бепоён далаларида мингдан ортиқ машъалалар порлаб турибди. Уларни кўрган киши «машъала нимага керак экан пахтазорга?» деб ўйлаши мумкин. Жуда ҳам керак экан-да! Маълумки, ҳар қандай ҳашарот ҳам тун қоронғусида ёруғлик манбаига интилади. Карадрина ҳам машъалаларга яқин учиб келаркан-у, куйиб кул бўлавераркан.

Машъала ёқиш унчалик қийин иш эмас экан. Далаларнинг ҳар ер-ҳар ерига темир устунчалар кўмиларкан-да, унга мой сингдирилган пишиқ ғишт ёки латта боғлаб ёқиларкан. Шундай қилинганда машъала тонггача ёниб чиқаркан.

Қишлоқ хўжалик авиациясининг «қанотли ҳимоячилари» ҳам совхоз пахтакорларига ёрдамга келишди. Ҳар куни иккита самолёт карадринага қарши дори сепмоқда. Бу тадбир ҳам ҳосилни офатдан сақлаб қолишга катта ёрдам бераяпти. Совхоздагилар фақат машъала ва самолётлардан фойдаланиш билангина чекланиб қолмадилар, мавжуд трактор пуркагич-чанглагичларини ҳам ишга солдилар. Ҳозир тракторчилар ғайрат-шижоатларини аямай ишлаб, далаларга заҳарли химикатлар сепишаяпти ва зараркунандаларни чекинтиришга катта ҳисса қўшишаяпти. Бу ишда айниқса механизатор ўртоқ Мирзаолим Тошпўлатовнинг хизмати каттадир.

Совхоз деҳқонлари «Бу йил 10 минг 600 тонна пахта етиштириб, жонажон диёримизнинг 40 йиллик тўйига катта туҳфа тайёрлаймиз» деб ваъда беришган. Шу мажбурият юзасидан далаларда қизғин иш кетаяпти. Зараркунандалар тарқала бошлагани маълум бўлгач эса бу иш ўн чандон жадаллашиб кетди.

Фотомухбиримиз А. Абалян куни-кеча шу совхозда бўлди. Қуйидаги уч суратни у хўжалик далаларида расмга олган. Суратларнинг бирида тунда машъала ёқиш, иккинчисида самолёт орқали дори сепиш, учинчисида эса трактор пуркагичи билан заҳарли химикатлар сепиш жараёнлари тасвирланган.

ҲАШАРОТ — ҲОСИЛ ОФАТИ

«Оқ олтин» хирмоним баракали бўлсин» деган деҳқон ғўзани меҳр билан парвариш қилади, унинг бирор тупини ҳам ҳашаротларга олдирмайди. «Ҳашарот — ҳосил душмани» деганларича бор. Турли хил ҳашаротлар деҳқон не ҳасратда тўплаётган ҳосил элементларини кемириб, шикаст етказади. Натижада ҳосилнинг талайгина қисми нобуд бўлади.

Ғўза парвариши қизғин кетаётган ҳозирги долзарб дамларда областимизнинг бир қанча ишлаб чиқариш бошқармаларида, айниқса Бўка, Урта Чирчиқ, Оққўрғон, Бенобод бошқармаларида энг хавфли зараркунанда — карадрина кўпайиб кетди. Агар пахтакорлар тезда унинг олдини олиш тадбирларини кўрмасалар, бир неча минг гектар майдондаги ғўзаларга шикаст етиши мумкин. Колхоз ва совхозларнинг раҳбарлари шуни сира-сира унутмасликлари керакки, карадринани буткул қириб ташлаш учун барча воситалардан иложи борича унумли фойдаланиш лозим. Уюшқоқлик билан иш олиб борилгани тақдирдагина карадринани битта қўймай қириб ташлашимиз мумкин.

Ҳозирги кунларда трактор чанглагич-пуркагичларининг ҳаммасини ана шу ҳашаротни йўқотишга жалб этиш зарур. Ҳашарот тарқала бошлаган кичик-кичик участкаларда эса орқага осиб ишлатиладиган аппаратлардан фойдаланса ҳам бўлади. Жуда катта массивларни ҳашарот қамраб олган бўлса, қишлоқ хўжалик авиациясининг самолётларини ишга солмоқ зарур.

Маълумки, химия — мўл ҳосилнинг қудратли қўриқчисидир. Химиянинг маҳсули бўлган турли хил ДДТ ва гексахлоран, дитокс ва хеклотокс дустлари, кальций арсенати ва бошқа заҳарли химикатлардан унумли фойдаланиб, зараркунандаларнинг тарқалиб кетишига мутлақо йўл қўймаслик лозим. Бу қимматли дориворларнинг яхши самара беришига эришиш энг муҳим аҳамиятга эгадир. Колхоз-совхозлар ва ишлаб чиқариш бошқармаларининг мутахассислари карадринага қарши қўлланиладиган чора-тадбирларни бажаришга раҳбарлик қилишни ўз зиммаларига олишлари керак.

Шуни ҳам айтиб ўтиш керакки, пахтазорларга тарқалаётган карадрина кўпчилик раҳбарларни сира ташвишга солмаётир. Ваҳоланки карадрина шундай хусусиятга эгаки, у далаларга яшин тезлигида тарқалиб кетиб, ҳосилга путур етказади.

Ҳозир карадринанинг иккинчи генерацияси далаларга тарқала бошлади. Агар уни буткул қириб ташлаш юзасидан тегишли тадбирлар зудлик билан амалга оширилмаса, тахминан июлнинг охирларига бориб карадринанинг учинчи генерацияси туғилиши мумкин. Ана ундан кейин карадрина ҳозиргига нисбатан бир неча баравар кўпайиб кетиши мумкин. Карадрина фақат ғўза баргларинигина эмас, тупнинг тепа қисмини, шоналарни, гулларни, тугунчаларни ва ҳатто кичкина кўсакларни ҳам шикастлайди. Пахтакор деҳқонларимиз бунга мутлақо йўл қўймасликлари лозим!

Шу долзарб дамларда карадринадан бошқа шира, ўргимчаккана каби ҳашаротлар ҳам ғўзага зарар етказмоқда. Карадрина фақат ғўзагагина эмас, балки бошқа кўпгина экинларга ҳам шикаст етказаяпти. Буларнинг ҳаммаси мутахассислардан ишнинг кўзини билиб иш юритишни, ҳар бир машинадан, ҳар бир самолётдан, ҳар бир килограмм заҳарли химикатдан иложи борича самарали фойдаланишни талаб этади.

«Узсельхозтехника» район бирлашмаларининг ходимлари ҳашаротларга қарши курашаётган кишиларни зарур препаратлар билан ўз вақтида таъминлаб туришлари керак. Карадринани қириб ташлашнинг муваффақияти кўп жиҳатдан уларга ҳам боғлиқдир.

Ишлаб чиқариш бошқармаларининг партия комитетлари, колхоз ва совхозларнинг партия ташкилотлари ҳозир мўл ҳосилни зараркунандалардан сақлаб қолиш учун, бутун қишлоқ хўжалик меҳнаткашларини сафарбар этишлари, уларга рўй берган ташвишли аҳволнинг нақадар хавфли эканлигини тушунтиришлари зарур. Коммунист ва комсомолларнинг ўрни ҳозирги дамларда ана шу қизғин курашнинг олдинги сафларида бўлиши лозим.

Пахтакор ўртоқлар! Карадринани тезроқ қириб ташлангиз. Йил бўйи қилинаётган фидокорона меҳнатнинг мевасини зараркунандалар нобуд қилишига йўл қўйманг!

ЧЕКАНКА БОШЛАНДИ

БЎКА, (10 июль. Телефон орқали олинди). Мичурин номли колхознинг тажрибали пахтакор ўртоқ Абдурасул Худойбердиев бошчилик қилаётган бригадаси пахтакорлари ғўза чеканкасини областимизда энг биринчилар қаторида бошлаб юбордилар. Ҳозир бу иш кун сайин авж олдирилмоқда. Бригада деҳқонлари ғўза қатор ораларига ишлов беришни сира бўшаштирмаган ҳолда чеканкани энг қулай агротехника муддатларида қисқа вақт ичида туғаллашга бел боғлашган.

Бригаданинг ғўзалари жуда бўлиқ. Ҳар тупида 10—12 тадан ҳосил шохи, 16—18 тадан шона ва гул, 2—3 тадан кўсак бор. Бу —пахтакорларнинг эрта баҳордан бери фидокорона қилаётган меҳнатининг илк мевасидир. Бу ютуққа эришишда механизаторлардан Т. Жумаев, Т. Овчаренко, сувчилардан И. Жумабоев, Т. Ўразалиев ўртоқларнинг ҳиссаси каттадир. Уларнинг ғайрати билан ҳозиргача қатор ораларига уч марта комплекс ишлов берилди, ғўзалар икки марта қондириб суғорилди. Мана шунинг учун ҳам чеканкани қулай муддатларда бошлаб юборишга имконият туғилди.

— Бу йилги маррамиз анча катта —100 гектар майдоннинг ҳар гектаридан камида 30 центнердан «оқ олтин» кўтармоқчимиз, —дейди бригадир ўртоқ А. Худойбердиев, —ҳозир ҳаммамизнинг фикри-зикримиз ана шу ваъданинг устидан чиқишга қаратилган. Ғўзаларимизнинг ҳозирги аҳволи куздаги баракали хирмондан дарак бериб турибди. Шак-шубҳамиз йўқки. деҳқонларимиз ўз сўзларининг устидан чиқиб, жонажон диёримизнинг шодиёна тўйини катта туҳфалар билан кутиб оладилар.

Т. ҚОСИМОВ,
И. АБДУЛЛАЕВ.

МАЖБУРИЯТ БАЖАРИЛДИ

«Ўртасарой» совхозининг азамат ғаллакорлари куни-кеча ўз зиммаларига олган социалистик мажбуриятни шараф билан бажардилар! Давлат омборларига 506 тонна дон топширилди. Бунинг 150 тоннаси «Безостая-1» навли буғдойдир.

Совхозда ғалла ўрим-йиғими қизғин давом этмоқда.

ПАХТАНИ МАШИНАДА ТЕРИШГА ҲОЗИРДАН ТАЙЁРЛАНАЙЛИК

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ ЎРТА ОСИЁ БЮРОСИДА

КПСС Марказий Комитетининг Урта Осиё Бюроси Ўзбекистон, Қирғизистон, Тожикистон, Туркманистон Компартиялари Марказий Комитетларининг ва Чимкент область партия комитетининг шу йил июль ойида Урта Осиё республикаларида ва Қозоғистон ССРнинг Чимкент областида пахта териш техникаси ремонти ва терим машиналарининг механик-ҳайдовчиларини тайёрлаш иши қандай бораётганлигини ўзаро текшириш ўтказиш тўғрисидаги таклифини маъқуллади.

Ўзбекистон ССР Тожикистон ССРда ва Қозоғистон ССРнинг Чимкент областида, Қирғизистон ССР Туркманистон ССРда, Тожикистон ССР Ўзбекистон ССРда, Туркманистон ССР Қирғизистон ССРда текшириш ўтказади; Қозоғистон ССРнинг Чимкент области Ўзбекистон ССРнинг Тошкент областида текшириш ўтказади.

Ўзаро текшириш пахта териш техникаси ремонтини ташкил этиш ва унинг технологиясини яхшилашга, малакали механик-ҳайдовчиларни тайёрлаш соҳасидаги ишларни кучайтиришга, терим машиналарини яқин вақт ичида буткул тахт қилиб қўйишга, дефолиантлар, десикантларни ташиб келтиришга ва пахтаси машина билан териладиган участкаларни ажратиб қўйишга ёрдам бериши лозим.

Ўзаро текширишда тажрибали механизаторлар, «Сельхозтехника» бирлашмалари, қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштириш ва тайёрлаш министрликларининг мутахассислари, партия, совет ва комсомол ходимлари иштирок қилишлари керак.

Ўзаро текшириш илғор хўжаликларнинг қишлоқ хўжалик техникасидан самарали фойдаланишда ва пахтачиликда комплекс механизацияни жорий қилишда тўплаган тажрибаларини ўрганиш ва кенг ёйиш соҳасида қардошларча ўзаро ёрдам кўрсатишга қаратилиши лозим.

КПСС Марказий Комитети Урта Осиё Бюроси жойларда колхоз ва совхозларни пахтани машинада теришга тайёрлаш юзасидан ўз вақтида тегишли чоралар кўрилишигина терим техникасидан ғоят унумли фойдаланиш, пахтани ўз вақтида териб олиш ва келгуси йилда мўл ҳосил етиштириш учун асос яратиш имконини беради, деб кўрсатиб, партия, совет ва қишлоқ хўжалик органлари раҳбарларининг эътиборини шунга жалб этади.

ЎРТА ОСИЁ САНОАТИ ХОДИМЛАРИНИНГ ФОРУМИ

9 июлда Тошкентдаги Свердлов номли театрда Урта Осиё иқтисодий районининг саноати ходимлари активининг кенгаши очилди. Бу кенгашда Ўрта Осиё республикаларидаги корхоналарнинг ишчилари, инженерлари, экономистлари, раҳбарлари, партия, совет, касаба союз, комсомол ташкилотларининг вакиллари, шунингдек мусобақадош ўртоқлар — Юқори Волга иқтисодий райони меҳнаткашлари делегацияси қатнашди.

Тинчлик ва халқлар бахти учун толмас курашчи Никита Сергеевич Хрушчев бошчилигидаги Совет Иттифоқи Коммунистик партияси ленинчи Марказий Комитетининг Президиуми гулдурос қарсаклар остида кенгашнинг фахрий президиумига сайланди.

Кенгашни КПСС Марказий Комитети Ўрта Осиё Бюросининг раиси В. Г. Ломоносов очди.

Халқ хўжалиги кенгашининг раиси С. Н. Кадышев «Ўрта Осиё Халқ хўжалиги кенгаши корхоналарида ишлаб чиқариш резервларидан тўлароқ фойдаланиш ва иқтисодий ишларни яхшилаш чоралари тўғрисида» доклад қилди.

Кенгашнинг ишида КПСС Марказий Комитети Президиуми аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов, КПСС Марказий Комитети Ўрта Осиё Бюроси раисининг ўринбосари В. К. Акулинцев, СССР Госплани ҳузуридаги Енгил саноат давлат комитети раиси, СССР министри Н. Н. Тарасов, Ўрта Осиё республикалари Компартиялари Марказий Комитетларининг секретарлари ва Министрлар Советлари раисларининг ўринбосарлари қатнашдилар.

Кенгаш икки кун давом этди.

(ЎзТАГ).

ДЎСТОНА УЧРАШУВ

Мавритания Ислом Республикаси холис ният миссиясининг бошлиғи, Мавритания Ислом Республикасининг ташқи ишлар министри Сиди Муҳаммад Дайнни СССР Министрлар Советининг Раиси Н. С. Хрушчев 9 июлда Кремлда қабул қилди.

Совет Иттифоқида меҳмон бўлиб турган бу миссиянинг бошлиғи Сиди Муҳаммад Дайн Н. С. Хрушчевга Мавритания Ислом Республикасининг президенти Моктар Улд Дадданинг шахсий мактубини топширди.

Н. С. Хрушчев билан мавританиялик меҳмон ўртасида дўстона суҳбат бўлди.

* * *

Шунингдек 9 июлда СССР Министрлар Советининг Раиси Н. С. Хрушчев Афғонистон миллий мудофаа министри генерал-полковник Хон Муҳаммад Хон бошчилигидаги расмий дўстлик визити билан Совет Иттифоқига келган Афғонистон ҳарбий делегациясини ҳам Кремлда қабул қилди.

(ТАСС).

ЖАҲОН БЎЙЛАБ

МАМЛАКАТЛАР ОДАМЛАР ВОҚЕАЛАР

Кўзга яққол ташланади

ВАРШАВА, 9 июль. (ТАСС). Польшанинг ҳамма газеталари бугунги сонларида Н. С. Хрушчевнинг ҳарбий академияларни битириб чиқувчилар қабул маросимида сўзлаган нутқининг батафсил баёнини «Тинчлик сиёсати яна ғалаба қозонди», «Тинч-тотув яшаш сиёсатининг муваффақиятлари» деган сарлавҳалар остида кўзга яққол ташланадиган ўринларда босиб чиқардилар.

Матбуот Совет ҳукуматининг бошлиғи халқаро аҳволни ҳар томонлама таҳлил этиб берди, деб таъкидлайди.

Адолатли кураш қизғин қўллаб-қувватланди

АФИНА, 9 июль. (ТАСС). Греция жамоатчилиги Н. С. Хрушчевнинг Москвада ҳарбий академияларни битириб чиқувчилар шарафига ўтказилган қабул маросимида сўзлаган нутқини ғоят зўр эътибор билан кутиб олди. Турли маслаклардаги газеталар бу нутқ Совет Иттифоқининг тинчликсеварлик ташқи сиёсати принципларини, унинг миллий озодлик ва мустақиллик йўлидаги адолатли курашда халқларга ёрдам кўрсатишга қатъий қарор берганлигини исбот этувчи янги далил деб ҳисобламоқдалар.

«Хрушчев Туркияни Кипрга қарши ҳар қандай агрессиядан тийилиб туришга даъват этади. Оролга қарши душманлик ҳаракати ғоят «хатарли занжирли реакция» ни вужудга келтиради: «Кипрни ҳимоя қилиб айтилган гаплар жуда муҳим аҳамиятга эга». Бугунги газеталарнинг биринчи саҳифалари ана шу сарлавҳалар билан босилиб чиқди.

Н. С. Хрушчевнинг Кипрда ҳеч ўйлаб-нетиб турмай зўравонларча ҳаракат қилиш хавфи борлиги тўғрисида огоҳлантириб айтган гаплари, Греция матбуотининг фикрича жуда муҳим аҳамиятга эгадир. АҚШ ва НАТО империалистлари, деб ёзади «Авги» газетаси, Кипрни НАТОга мумкин қадар тезроқ бўйсундиришга интилмоқдалар ва шу мақсадда Грецияни Туркия билан икки томонлама музокаралар олиб боришга мажбур этмоқчи бўладилар. Улар Кипр республикасининг президенти Макариосга қарши фитна тайёрламоқдалар.

Аҳвол танг бўлган ҳозирги пайтда Совет ҳукумати бошлиғининг қилган баёноти Кипр ва Греция халқларининг империалистларга қарши курашини қизғин қўллаб-қувватлайди.

РИМ ГАЗЕТАСИЗ ҚОЛДИ

РИМ, 9 июль. (ТАСС). Италия пойтахти бугун яна газетасиз қолди. Римдаги босмахоналарнинг ишчилари яна умумий забастовка ўтказа бошладилар. Улар иш ҳақини 25 процент ошириш учун курашмоқдалар.

Кечиктириб бўлмайдиган вазифа

БЕРЛИН, 9 июль. (ТАСС). «Нейес Дейчланд» газетаси бугунги сонида Н. С. Хрушчевнинг Кремлда ҳарбий академияларни битириб чиқувчилар шарафига ўтказилган традицион қабул маросимида сўзлаган нутқининг баёнини босиб чиқарди. Газета бу нутқнинг, АҚШ агар Кубанинг ҳаво масофаларига бостириб кириб, унинг суверенитетини бузишга чек қўймас экан, бу ҳол Кариб денгизи районида ғоят жиддий оқибатларга олиб келиши мумкин, деган қисмига алоҳида эътибор беради.

«Нейес Дейчланд» газетаси Н. С. Хрушчевнинг герман сулҳ шартномасининг тузилмаганлиги ва урушдан кейинги проблемаларнинг ҳал этилмаганлиги шунга олиб келдики, Европанинг марказида халқаро кескинлик ўчоғи пайдо бўлди ва Совет Иттифоқи ҳар иккала герман давлати билан сулҳ шартномаси тузишни ва шу асосда Ғарбий Берлин тўғрисидаги масалани ҳал этишни кечиктириб бўлмайдиган вазифа, деб ҳисоблайди, деган сўзларини таъкидлаб кўрсатади.

ТИНЧЛИК ПОСБОНИ

СОФИЯ, 9 июль. (ТАСС). Ўртоқ Н. С. Хрушчевнинг ҳарбий академияларни битириб чиқувчилар шарафига ўтказилган қабул маросимида сўзлаган нутқи Болгария матбуоти саҳифаларида катта ўрин олди. Болгария телеграф агентлигининг хабар беришича, газеталар бу нутқни: «Биз тинчлик тарафдоримиз ва тинчликни ҳимоя қиламиз», «Совет Қуролли Кучлари ҳар қандай агрессорни тор-мор келтирадилар», «Бутун дунёда тинчлик посбони» деган сарлавҳалар остида босиб чиқардилар.

«Земеделско знаме» газетаси Н. С. Хрушчев нутқининг Совет ҳукуматининг тинчликсеварлик сиёсати тўғрисида ва Совет Иттифоқининг ўз чегараларини ҳамда ўз иттифоқчилари ва дўстларининг ҳуқуқларини ҳимоя қилишга тайёр эканлиги ҳақида сўз борган қисмларини алоҳида таъкидлайдилар.

ВИЛЛИ ШТОФ 50 ЁШГА ТЎЛДИ

БЕРЛИН. Германия Демократик Республикаси Министрлар Совет раисининг биринчи ўринбосари, Германия бирлашган социалистик партияси Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси Вилли Штоф 50 ёшга тўлди. Германия бирлашган социалистик партиясининг Марказий Комитети, Германия Демократик Республикасининг Давлат кенгаши, Министрлар Совети, Миллий мудофаа министрлиги, демократик Германия Миллий фронтининг Миллий кенгаши, Эркин немис касаба союзлари бирлашмасининг правлениеси юбилярга табрикномалар юбордилар.

Германия Демократик Республикаси Давлат кенгашининг раиси юборган табрикда В. Штоф немис ишчилар синфининг иши учун курашда катта хизматлар кўрсатганлиги қайд қилинади.

В. Штофга 50 ёшга тўлганлиги муносабати билан Меҳнат Қаҳрамони унвони берилди. (ТАСС).

Телетайп ЛЕНТАСИДАН

★ Жазоирда IV ҳарбий округининг собиқ қўмондони Муҳаммад Шабоний қамоққа олинганлиги расмий эълон қилинди. Шабоний контрреволюцион фаолияти учун яқинда Миллий озодлик фронти партиясидан чиқарилган эди.

★ Франциянинг Живор шаҳрида бўлиб ўтган намойишда икки минг киши қатнашди. Намойиш «Вертьешис» станоксозлик компаниясининг 65 ишчини ишдан бўшатишни мўлжаллаётганига қарши норозилик юзасидан ўтказилди. Булар компаниянинг шаҳардаги корхоналарда ишлаб турган меҳнаткашлар умумий сонининг 10 процентини ташкил этади.

★ Масеру шаҳаридан (Басутоленд) 90 миля наридаги баланд тоғли водийда ғоят кучли қор босиши натижасида 10 африкалик ҳалок бўлди ва юзлаб киши ташқи дунёдан ажралиб қолди. Водига олиб борадиган барча йўлларни улкан қор уюмлари тўсиб қўйди. Басутолендда сўнгги юз йил мобайнида бундай қаҳратон қиш бўлмаган эди.

★ Японийадаги «Эн-эйч-кэй» радио эшиттириш корпорациясининг президенти Синносукэ Абэ 80 ёшида вафот этди.

(ТАСС).

КОММУНИЗМ САРИ БОРАЁТГАН ДАВЛАТ

В. И. ЛЕНИННИНГ «ДАВЛАТ ТЎҒРИСИДА»ГИ ЛЕКЦИЯСИНИНГ 45 ЙИЛЛИГИГА

□ □ □

1919 йилнинг ёз пайтлари. Ёш Советлар республикаси олов халқаси ичида. Истиқбол учун буюк жанг бўлаётир. Россия учунгина эмас, балки бутун инсоният истиқболи учун жанг бўлаётир. Мамлакат учун ана шундай қийин кунларда В. И. Ленин вақт топиб, давлат тўғрисида лекция ўқиш учун ўша вақтда «Свердловка» номи билан машҳур бўлган Коммунистик университет тингловчилари ҳузурига боради.

Лениннинг лектор сифатида ҳар қандай аудитория олдида сўзлаган нутқи ўзининг юксак илмийлиги, зўр мантиқ кучи билан ажралиб турарди. Маълумки, у муҳожирлик вақтидаёқ Париж яқинидаги партия мактабида Лонжюмода рус революционерлари учун лекциялар ўқиган эди. 1919 йил 11 июлда ва 29 августда Свердлов университетида давлат тўғрисидаги темада у ўқиган лекциялар жуда катта назарий қимматга эга. Иккинчи лекциянинг ёзуви, афсуски, сақланмаган.

В. И. Ленин ўз лекциясида ижтимоий муносабатлар тараққиётига доир жуда бой тарихий материал асосида буржуа олимларининг давлат тўғрисидаги масала юзасидан айтган ёлғон фикрлари ва сиёсий мунофиқликларини фош қилди, ҳукмрон синфлар қўлидаги қурол, восита бўлган эксплуататорлик давлатининг синфий табиатини очиб ташлади. Буржуа социологлари давлатни мавжуд ишлаб чиқариш муносабатларидан ажратиб, унинг моҳиятини ниқоблашга турли йўллар билан ҳаракат қиладилар, давлат синфдан юқори турадиган ташкилот, у азалдан яшаяпти, деб тасвирлайдилар.

Ўз давлатини ана шу тарзда тасвирлаш эксплуататорларга фойдали, албатта. Давлат тўғрисидаги буржуа таълимоти эксплуататор синфлар—помешчиклар ва капиталистларнинг манфаатлари билан чамбарчас боғланган бўлиб, у эксплуататор синфларнинг ижтимоий мавқеини ҳимоя қилувчи қалқон, кишининг киши томонидан эксплуатация қилинишини оқлаш, капитализмни оқлаш воситаси бўлиб хизмат қилади.

В. И. Ленин давлат тараққиёти назарияси ва практикаси билан чуқур шуғулланишга даъват этиб, унда аввало синфлар курашини кўриш керак, деб таълим берди. Давлат — бир синфнинг иккинчи синф устидан ҳукмронлик қилиши учун хизмат қиладиган машинадан бошқа нарса эмас. Эксплуатация қилиш формасининг алмашиниши эксплуататорлик давлатининг формасини ҳам ўзгартирди, лекин унинг моҳияти аввалгича — ҳукмрон синфларнинг манфаатларини ҳимоя қилишдан иборат бўлиб қолди. Антагонистик синфлар мавжуд бўлган жамиятда давлатнинг табиатига Ленин берган баҳо ана шундай.

Капиталистик турмуш тарзининг тарғиботчилари буржуа давлатини пардозлашга ҳаракат қилиб, уни қандайдир «синфлардан ташқари турувчи» нарса, «демократик» нарса, «янги» нарса, деб кўрсатиш учун кўп куч сарфладилар. Ленин бундай сохта фикрларни тилкапора қилиб ташлади. Капитал ҳокимияти ҳар қандай «демократик» вивиска билан ниқобланмасин, унинг моҳияти ҳамиша бир — хусусий капитал манфаатларини ҳимоя қилишдир. Буржуа давлати «умумий тенглик»ни ифода этади, деган сохта фикрни фош қилиб, Владимир Ильич бундай деди: «Давлат — умумий тенгликдир, деган ва ғирт ёлғондан иборат бўлган эски хурофотларнинг ҳаммасини улоқтириб ташлаймиз: эксплуатация бор экан, тенглик бўлиши мумкин эмас, помешчик ишчига, оч киши тўқ кишига тенг бўлаолмайди». (Асарлар, 29-том, 508-бет).

Лениннинг буюк хизмати шундаки, у илмий коммунизм асосчиларининг давлат ҳақидаги қарашларини янги тарихий шароитда ривожлантирди. Унинг «Давлат ва революция» номли классик асари бу соҳада айниқса муҳим аҳамиятга эгадир. Маълумки, шахсга сиғиниш даврида гўё Ленин давлат тўғрисидаги фанга жиддий ҳисса қўшишга улгура олмади ва фақат Сталингина социалистик давлат тўғрисида «бир бутун ва тугал таълимот» яратди, деган фикр тарқалган эди. Бундай даъволарнинг асоссиз ва ғайри илмий эканлиги аёндир. Ленин «Давлат ва революция» номли асарида, «Давлат тўғрисида»ги лекциясида, шунингдек 1917 йилдан кейин ёзган ўзининг бошқа асарларида давлат тўғрисидаги марксистик таълимотни оппортунистларнинг ҳужумидан сақлабгина қолмасдан, балки уни янада ривожлантирди, социалистик давлат назариясини яратди. Париж коммунаси тажрибасини, икки рус революцияси тажрибасини чуқур умумлаштириб, В. И. Ленин Советлар республикасини Россия шароитида жамият сиёсий ташкилотининг энг мақсадга мувофиқ давлат формаси деб таърифлади. Бу назарий кашфиёт ҳақиқатда тарихий аҳамиятга эга эди.

Партиямиз ўзининг XXII съездида совет давлатини ривожлантириш ва такомиллаштиришнинг бундан буёнги истиқболларини белгилади. Партия мамлакатимизда коммунистик қурилиш соҳасида тўпланган ғоят бой тажрибага таяниб, давлат тўғрисидаги марксча-ленинча таълимотни ривожлантирди ва бойитди, бу билан революцион фанга катта ҳисса қўшди. Ленин «демократияни **то охиригача** ривожлантириш, бундай ривожлантиришнинг **формаларини** излаб топиш, уларни **практикада** синаб кўриш ва бошқалар»ни (Асарлар, 25-том, 499-бет) социалистик революциянинг таркибий қисмларидан бири, деб ҳисоблади. Давлат формалари такомиллашиб бормаса, ижтимоий тараққиёт қотиб қолади, давлат формалари шу куннинг талабига жавоб бермай қолади. СССРда пролетариат диктатураси жаҳоншумул-тарихий роль ўйнади: социализм қурилиши таъминланди. Ҳозир Совет Иттифоқи ўз тараққиётининг янги даврига қадам қўйди. Мамлакатимиз учун пролетариат диктатураси босиб ўтилган йўл бўлиб қолди. КПСС XXII съезди таъкидлаб ўтганидек, пролетариат диктатураси ички тараққиёт вазифалари нуқтаи назаридан зарур бўлмай қолди. Совет давлати умумхалқ давлатига айланди, бу давлат бутун халқнинг манфаатлари ва иродасини ифода этади. Умумхалқ ташкилоти сифатида бу давлат коммунизм тўла ғалаба қилгунча сақланиб қолади. «Умумхалқ давлати,— деган эди Н. С. Хрушчев XXII съездда,— социалистик давлат ривожланишида янги босқич, социалистик давлатнинг коммунистик ижтимоий ўз-ўзини идора қилишга ўсиб ўтиши йўлида энг муҳим маррадир».

Бироқ марксча-ленинча фаннинг янги қоидалари пекинлик раҳбарларга ёқмади. Пекинлик жоҳил раҳбарлар умумхалқ давлати ғояси марксистик ғоя эмас ва КПСС ревизионизм йўлига кириб кетди, деб асоссиз даъво қила бошладилар.

Бизда социалистик ижтимоий муносабатлар юксак камолотга етди. Эксплуататор синфлар аллақачон тугатилган. Совет жамияти икки дўст синфдан таркиб топган. Социалистик мулкнинг энг юксак формаси билан боғланган илғор синф бўлган ишчилар синфи жамият ҳаётида раҳбарлик мавқеини эгаллаб турипти. Хўш, шундай экан, энди мамлакатимизда кимларни бостириб туриш керак? Диктатура қуролининг тиғи советлар шароитида қайси синфга қарши қаратилиши лозим?

Пекинлик назариётчилар тасвирлашга уринганидек, Совет давлатини умумхалқ давлати деб таърифлаш — «совет коммунистларининг ревизион уйдирмаси» бўлмай, балки ҳаёт тасдиқлаган марксча-ленинча назарияни янада ривожлантириш натижаси, ҳозирги даврнинг жуда катта илмий кашфиётидир. Бизда социализм ривожлана бориши билан умумхалқ давлатини вужудга келтириш фикрини Ленин айтган эди. Умумхалқ давлатимиз қарама-қарши синфларни бостириб туриш қуроли сифатида эмас, балки хўжалик ва маданий қурилишнинг ташкилотчиси сифатида иш кўрмоқда.

Ўз вақтида марксизм-ленинизм классиклари ҳам пролетариат диктатурасининг ўткинчилик характерга эга эканлигини кўрсатиб ўтган эдилар. Бу фикр Ленин ҳаёт бўлган даврда ишлаб чиқилган биринчи совет конституцияларида ҳам баён қилинган эди.

Коммунистик жамият меҳнат аҳлларининг юксак даражада уюшган ҳамдўстлигидан иборат бўлади. Инсоният коммунистик жамият давлатининг энг яхши формаларини топади, албатта. Маркс давлатнинг шу формалари тўғрисида фикр юритган эди, лекин, табиийки, олдиндан кўра билмаган эди. Бир нарса шубҳасизки, Энгельс сўзлари билан айтганда, келажакда давлатнинг ўрни қадимий ёдгорликлар музейида чарх ва бронза болта билан бир қатордадир. КПСС Программасида таъкидлаб ўтилганидек, тарихий тараққиёт давлатнинг муқаррар барҳам топишига олиб келади.

Аммо бу давр ҳали етиб келганича йўқ. Ҳозир КПСС ленинча принципларга амал қилиб, янги дунё қуришнинг қудратли қуроли бўлган совет умумхалқ давлатини, коммунизм сари бораётган давлатни такомиллаштирмоқда ва ривожлантирмоқда.

Б. БАЯНОВ,
юридик фанлар кандидати.

Б У Г У Н — „С А Л О М А Т Л И К К У Н И“

САЛОМАТЛИК—ТУМАН БОЙЛИК

Партия ва ҳукуматимиз совет кишилари тўғрисида ҳамиша ғамхўрлик қилиб келмоқдалар. Совет кишиларининг соғлиғини сақлаш борасида ҳам барча тадбирлар амалга оширияпти.

Мамлакатимизда турли касалликлар, айниқса юқумли касалликлар кескин равишда камайиб кетди.

Медицина хизмати кўрсатиш бўйича ва аҳолини врачлар билан таъминлаш соҳасида Совет Иттифоқи дунёда биринчи ўринни эгаллайди. Мамлакатимизда ҳозир 380 минг врач, бир миллион 300 минг ўрта медицина ходимлари халқ соғлиғи йўлида сидқидилдан хизмат қилишяпти. Биргина Ўзбекистоннинг ўзида 13 мингдан ортиқ врач, 40 мингдан ортиқ ўрта медицина ходимлари бор.

Мамлакатимизда касалхона, поликлиника, диспансер, хотин-қизлар ва болалар консультация пунктлари ва бошқа даволаш-профилактика муассасалари кенг тармоқ ёйган. Совет кишиси қаерда яшамасин, врачлар, касалхона ва аптекалар унинг хизматида.

Капиталистик мамлакатларда эса аҳвол тамоман ўзгача. Капитал ҳукмрон бўлган мамлакатларда меҳнаткашларга текин медицина хизмати кўрсатилмайди. Бизда касалхонада бир кишининг даволаниши учун давлат ҳисобидан суткасига 5 сўм пул сарфланса, Америкада эса бир киши врачни чақиртириб ўзини даволатиши учун кунига 6 доллар, касалхонада ётмоқчи бўлса, бир ўрин учун кунига 8 доллар тўлаши керак. Ҳомиладор хотинлар эса туғруқхонада туғиши учун 500—600 доллар, оддий операция учун 1000 долларга яқин ҳақ тўлайдилар.

Мамлакатимизда совет медицина фани ва практикасининг шу қадар юксалиб ўсганлигини Тошкент шаҳрида аҳолига кўрсатилаётган медицина хизмати мисолида ҳам яққол кўриш мумкин. 1913 йилда шаҳар аҳолиси учун ҳаммаси бўлиб 278 та ўринли 12 та даволаш муассасаси бор эди. Уларда 40 врач, 115 ўрта медицина ходими хизмат қилган, холос. Айни вақтда яхши медицина хизмати тўғрисида гап бўлиши мумкин эмас эди.

Ҳозир 110 та даволаш муассасалари бор. Уларда 5135 врач ва 12500 ўрта медицина ходимлари ишлайди. Яна шуниси муҳимки, 1913 йилда биронта ҳам ўзбек врачи бўлмаган. Бугунги кунда фақат ўзбек врачларининг ўзи 1600 кишини ташкил этади.

«Соғлиқни сақлаш, аввало меҳнаткашларнинг ўзларига боғлиқ»,— деган эди совет соғлиқни сақлаш ишларининг йирик ташкилотчиси, машҳур медицина арбоби Н. А. Семашко. Ҳақиқатан ҳам биринчи шифокор — кишиларнинг ўзи. Шунинг учун ҳам соғлиқни сақлаш, жойларда санитария хизматини намунали ташкил этиш, ободонлаштиришда кенг жамоатчиликнинг роли ва иштироки катта.

Тошкент шаҳар партия комитети бюроси ва шаҳар ижроия комитетининг қарори билан шу йилнинг 11 июли «Саломатлик куни» деб белгиланди. «Саломатлик куни»га Тошкент шаҳар медицина ходимлари катта тайёргарлик кўришди. Маҳаллаларда жамоат асосида хизмат қилаётган медицина активлари ҳам ўз байрамларини муносиб кутиб олдилар. Улар шаҳар кўчаларини, турар-жой биноларини, завод ва фабрика территорияларини ободонлаштириш ва кўкаламзорлаш мақсадида шанбаликлар ташкил қилдилар. Шаҳар ободончилиги ва озодаликни сақлаш ишларида 35.400 киши актив иштирок этди. Айниқса, пойтахтнинг Октябрь районидаги «Илғор» маҳалласи активлари бу соҳада бошқаларга намуна бўлдилар.

Бугун — «Саломатлик куни»да ҳамма ерда, маданият саройларида, клуб ва паркларда медицина — санитария ишларига якун ясалади. Медицина темаларида савол-жавоб кечалари ўтказилади. Ҳужжатли фильмлар намойиш қилинади. Консультациялар, лекция ва суҳбатлар ташкил этилади.

Бу йил республикамизнинг шонли 40 йиллик юбилейини байрам қиламиз. Юбилей олдидан Тошкент шаҳар партия комитети ва шаҳар ижроия комитети пойтахт коммунистлари, комсомоллари ва барча меҳнаткашларига мурожаат қабул қилди. Мурожаатда, жумладан бундай дейилади: «Уйларнинг ташқи кўриниши яхши бўлиши, кўчалар, майдонлар, ҳиёбонлар, боғлар ва ариқлар, ҳовлилар ва улар атрофидаги майдонларнинг озодалиги устидан назорат қилинг! Маданиятсизлик, ифлослик, антисанитариянинг энг кичик кўринишларига нисбатан ҳам муросасиз бўлинг! Ўз микрорайонингизни ободонлаштириш бўйича шанбаликлар ва якшанбаликлар ташкил этинг!»

Пойтахтимизни яқин йиллар ичида мамлакатнинг энг гўзал ва обод шаҳарларидан бирига айлантириш биз медицина ходимларининг ҳам юксак ва шарафли вазифамиздир. «Саломатлик куни»да ана шу мақсад йўлида қатор тадбирлар белгилаб олинади.

Қадрли пойтахт меҳнаткашлари! «Саломатлик куни»га актив иштирок этинг!

Х. ДАРЕР,
Тошкент шаҳар санитария маорифи уйининг бош врачи.
С. КУКЛЕНКОВА,
шаҳар санитария маорифи уйининг методисти.

Пойтахтнинг Октябрь районидаги 7-бирлашган болалар касалхонаси ўз яқинидаги маҳалла аҳолисига намунали медицина хизмати кўрсатмоқда. Суратда врач Н. Алексеева кичкинтойнинг соғлиғини текшириб кўрмоқда.

ҲАММАЁҚ ОЗОДА БЎЛСИН

Пойтахтимизда обод ва кўркам жойлар кўп. Улардаги озодагарчиликларни кўриб беҳад хурсанд бўласан, киши! Озодагарчиликка нима етсин! Ахир, тозалик — саломатлик гарови-ку!

Бироқ, очиқ айтиш керакки, ҳамма жойда ҳам озодагарчиликка етарли эътибор берилмаётир. Баъзи жойлар ифлос бўлиб ётади. Ахлатлар уюми кўзга ташланади. Албатта, бундай манзарани кўриб таъбинг хира бўлади.

Озодагарчиликни назорат қилиш учун поликлиникалар ҳузурида жамоат дружиналари ташкил этилган. Ленин районидаги 1-поликлиника ҳузурида ишлаб турган санитария дружинаси ҳам жойларни озода тутиш ва ободонлаштириш ишларига яқиндан ёрдам беряпти.

Биз, жамоат дружина аъзолари кейинги кунларда райондаги бир неча жойларга рейд ўтказдик. Рейд натижасида айрим нуқсонлар аниқланди. Кафанов кўчасидаги 5-,Афанасенко кўчасидаги 21-уйлар ҳовлилари ҳали ҳам яхши тартибга келтирилмаган, Ахлатлар уюм-уюм бўлиб ётибди. Қисқаси, шу ерда яшовчи кишилар ўз ҳовлиларини озода тутишга эътибор беришмаяпти.

Тошкент трамвай-троллейбус тресги маъмурияти ҳам озодагарчилик ҳақида жиддий ўйлаб кўриши керак. Ахир, трамвай остановкалари кўпинча ифлос бўлиб ётади. Бу ҳақда тегишли кишилар бир неча марта огоҳлантирилди. Аммо, ижобий натижага эришилаётгани йўқ.

Пойтахтимиз марказидаги ярмарка территорияси ҳам ифлос. Магазин ён-атрофларида қоғозлар сочилиб ётади. Бу ерга кўпинча сув сепилмайди.

Жойларни доимо озода тутиш мумкин. Бунинг учун, аввало ўша территорияда яшовчи кишилар, қолаверса районларнинг коммунал хўжалик бўлимлари, «Райочистка» бу масалага алоҳида эътибор беришлари лозим. Шундагина, ҳаммаёқ тоза ва озода бўлади.

Д. БЕЛЕНКО,
Е. СТАРОДУБ,
Э. ШКЛЯНИК,
Ленин районидаги 1-поликлиника ҳузуридаги санитария дружинасининг аъзолари.

ЖАМОАТЧИЛИККА ТАЯНИБ

Бугун — «Саломатлик куни». Бу кунга пойтахт медицина ходимлари, айниқса катта тараддуд кўрдилар. Шу муносабат билан мухбиримиз Тошкент шаҳар соғлиқни сақлаш бўлимининг мудири ўртоқ Ҳ. Жалилов билан учрашиб, пойтахт аҳолисига медицина хизмати кўрсатиш соҳасида қилинаётган ишлар ҳақида гапириб беришни илтимос қилди.

— Шу йилнинг ўзида Тошкентда бир неча касалхона ва поликлиникалар ишга туширилди. 17-шаҳар касалхонасида беморлар даволана бошлади. 16-шаҳар касалхонаси ҳузуридаги поликлиника бўлими ҳам шу йил очилди. Поликлиника бўлими хизматидан аҳоли хурсанд. Чилонзор районида эса 900 ўринли касалхона ҳам иш бошлади.

— Жамоатчилик асосида ташкил этилган медицина пунктлари ишлари ҳақида ҳам бир-икки оғиз гапириб берсангиз?

— Ҳозир шаҳримизда жамоатчилик асосида ташкил этилган медицина пунктлари анчагина. Айниқса, Октябрь райони маҳаллаларида иш олиб бораётган медицина пунктлари фаолияти жонланиб кетган. Врачлар, мутахассислар ишдан ташқари бўш вақтларида ана шу пунктларда беморларни қабул қиладилар, медицина ёрдами кўрсатадилар. Тематик кечалар ўтказиляпти.

Биргина «Илғор» маҳалласи медицина пунктига 45 врач уюшган. Улар орасида терапевтлар ҳам, хирурглар ҳам, болалар врачлари ҳам бор.

— Жамоат советларининг ёрдамлари тўғрисида нималарни айтиб беришингиз мумкин?

— Дарҳақиқат, кейинги йилларда жойларда жамоатчилик советлари кўплаб ташкил этила бошланди.

20-поликлиника ҳузурида ташкил этилган жамоатчилик совети намунали ишларни амалга оширяпти. Бу поликлиника шаҳарда биринчи бўлиб коммунистик меҳнат поликлиникаси деган юксак ном эгаси бўлди.

Шаҳар районларида, саноат корхоналарида ободонлаштириш ишларига алоҳида аҳамият берилмоқда. Санитария активлари жойларда шанбаликлар ўтказишмоқда. Тошкент тўқимачилик комбинати медицина санитария қисми ходимлари корхона территориясига 4 минг туп дарахт, 16 минг туп гул кўчатлари экдилар. Уларнинг ташаббуси билан 16 та болалар майдончаси ва 8 та волейбол майдончаси қурилди.

Бугун, «Саломатлик куни»да санитария коллективларининг ишларига якун ясалади. Энг яхшиларига вимпел ва дипломлар топширилади.

УЙИМИЗНИНГ ТЎРИ СИЗНИКИ

Раҳимахон ҳали ёш. Лекин, у маҳалла хотин-қизлари даврасига тушиб қолгудек бўлса, ёшлар ҳам, қариялар ҳам ҳурмат билан уни уйнинг тўрига таклиф қилишади.

Яқинда Шарифа Қодирова фарзанд кўргани шарафига зиёфат берди. Уй маҳалла аёллари билан тўла эди. Лекин ораларида Раҳимахоннинг йўқлиги сезилиб турарди. Ниҳоят, ҳурматли кишилари кириб келди:

— Кечикиб келганим учун кечиринглар, — деб узр сўради у.

Раҳимахоннинг куттириб қўядиган одати йўқ эди. Бугун эса, у энди уйидан чиқаётганида олдидан шу маҳаллада яшовчи Собир Одилов чиқиб қолиб, боласи қаттиқ иситмалаб қолганини айтди, мадад сўради.

Хотиржам бўлмай туриб шундай пайтда меҳмонга бориб бўладими? Раҳимахон уйига қайтиб кирдида, медицина асбобларини олиб бемор олдига югурди. Боланинг иссиғи 39,2 даража эди. У қаттиқ шамоллаган, нафас олиши оғирлашган. Тез ёрдам бериш керак. Раҳимахон болани пенициллин билан укол қилиб, биринчи ёрдамни берди-да «тез ёрдам» машинаси чақиришга кетди.

Раҳимахоннинг бу кунги зиёфатга «гуноҳкор» бўлиб келишига ҳам сабаб Собир ака боласи билан айланишиб қолиши эди.

Врач Раҳимахонни уйдагилар қўярда-қўймай ҳурмат билан тўрга ўтқаздилар. Мезбон Шарифа ўз меҳрибонини бағрига босиб кўришди. Уйдаги бошқа аёллар ҳам у билан шундай кўришдилар. Чунки, буларнинг деярлик ҳаммаси ҳам Раҳимахондан яхшилик кўришган. Бирлари унинг маслаҳати билан касалхонага ёки поликлиникага бориб, касалнинг олдини олган; баъзилари бола тарбияси тўғрисида, касалдан сақланиш йўллари ҳақида унинг қимматли маслаҳатларидан баҳраманд бўлган; баъзиларнинг гўдакларини бағрига босиб «тез ёрдам» машинасига олиб чиққан, касалхонага олиб бориб жойлаштирган, унинг ҳолидан онаси қатори хабар олиб турган.

Шарифанинг бу ёш врачга меҳмонлар ўртасида изҳор қилган мана бу миннатдорчилик сўзлари ҳам ана шулар туфайлидир:

— Сиз, менинг бошимга тушган кулфатнинг олдини олдингиз, бу яхшилигингизни ўлгунимча унутмайман. сиз менинг меҳрибон синглимсиз, азиз меҳмонимсиз. уйимнинг тўри доим сизники.

Шарифанинг бу юрак сўзларига ҳақиқатан ҳам Раҳимахоннинг хизматлари арзигулик эди. Воқеа шундай бўлган:

Қишнинг изғирин кунларидан бири эди. Тун ярмида Шарифани тўсатдан тўлғоқ тута бошлади, ёнида учта ёш боласидан бошқа ҳеч кими йўқ эди уйда. Эри Носир ака темир йўлда хизмат постида эди. Аёл ўзини қаёққа қўйишини билмасди. Онасининг оҳу-зорига тоқат қила олмаган қизча ён қўшниларникига югурди. Раҳимахон қўшнилари врач уйига югурдилар

Раҳимахон воқеани эшитиши биланоқ Шарифага ёрдамга шошилди. Тошкентнинг чеккасидаги бу «Қизил Ўзбекистон» маҳалласида ярим тунда на такси, на автобус топиларди. Бунинг устига «Чиғатой» дам олиш уйидаги телефон кабинети ҳам ёпиқ. Ниҳоят у, кабинетни қийинчилик билан очди-да, «тез ёрдам» машинасини чақирди. Машина келгунча у медицинадаги руҳий таъсир кўрсатиш усулини қўллаб, қаттиқ оғриқда ётган аёлни овунтириб турди.

Ниҳоят «тез ёрдам» машинаси ҳам етиб келди. Раҳимахон Шарифани туғруқхонага эсон-омон жойлаштиргандан кейингина хотиржам бўлиб, тунда уйига қайтди. Лекин, у бу билан тинчиб қолмади, аёлнинг болаларидан қўшнилар қатори хабар олиб турди.

Мана, Шарифахон туғруқхонадан кўзи ёриб янги фарзандли бўлиб қайтди. Раҳимахон Шарифахонлар оиласига ҳали ҳам тез-тез келиб, чақалоқнинг аҳволидан хабар олиб турибди, бола тарбияси ҳақида онага маслаҳатлар беряпти.

Тошкентдаги радиология, онкология ва рентгенология илмий-текшириш институтининг илмий ходими жамоатчи врач Раҳимахон Романованинг ана шу меҳрибонлиги Шарифа ва маҳалла аёлларида унга нисбатан шундай кучли муҳаббат ва яқинлик туғдирдики, буни улар, доим «синглимиз» сўзи билан ифодалаб келадилар.

Ҳ. НОСИРОВ.

РЕДАКЦИЯГА *келган* ХАТЛАРДАН

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» ОММАВИЙ ИШЛАР ВА ХАТЛАР БЎЛИМИДА

Шу ҳафтанинг ўтган беш куни ичида редакция меҳнаткашлардан 77 та хат олди. 55 та хат бўлимларга чиқарилди. 22 хат эса оммавий ишлар ва хатлар бўлимида қолдирилиб, шундан 12 таси текшириш ва чора кўриш учун тегишли ташкилотларга юборилди. Қуйида ана шу хатлардан баъзиларини эълон қилаётирмиз.

ОТА ҲАҚ ГАПИРДИ

Меҳнатнинг таги роҳат, деб тўғри айтишган ота-боболаримиз, — дейди Таттибой ота суҳбатдошларига, — кимки меҳнат қилса бахтли бўлади, шон-шуҳрат топади.

Ота бу гапнинг маъносини кўп йиллик меҳнати фаолиятида синаб кўрган. У, шу меҳнат туфайли обрў-эътиборли бўлди. Пахтачиликда ҳам, каноп етказишда ҳам намуна кўрсатди.

Таттибой ота Муродов 60 баҳорни кўрган бўлса ҳам, ҳали ўзини ёшлардек тетик сезади.

— Суягимиз меҳнатда қотганми, ҳайтовир ёшлардан қолишмаймиз, — дейди у.

Таттибой ота шу йил ўз оиласи билан 3,5 гектар ер олиб, ҳаммасига каноп уруғи тикди. «Кўк олтин» униб чиқиши билан унинг парваришига зўр берилди. Шу кунгача икки марта комплекс ишлов берилди, минерал ўғит билан озиқлантирилди, вақтида суғорилди. Отанинг экин майдонида биронта бегона ўт кўрмайсиз. Чунки ота ёввойи ўт экиннинг душмани эканини яхши билади.

Оққўрғон ишлаб чиқариш бошқармасидаги «Гулистон» колхози аъзолари Таттибой отанинг барқ уриб ўсаётган «кўк олтин» ларини кўриб ҳавас қилишади, отанинг меҳнатига тасанно ўқишади.

Ҳақиқатан отанинг суяги меҳнатда қотган. У ҳалол меҳнати туфайли бахт орттирган.

— Ҳў, ўша кўк пояларга бир назар ташланг-а, ўғлим, — деди у кўрсаткич бармоғини тўғридаги картага ниш қилиб, — бўйи бир метрдан ошиб қолди, Умидимиз катта, ҳар бир гектар майдондан 200 центнердан каноп олишни мўлжаллаб турибмиз.

Ҳа, бу иноқ оиланинг мўлжали тўғри, чунки, жавлон уриб ўсаётган экинлар мўл ҳосилдан дарак бериб, мавж уриб турибди.

А. ҲОЛХЎЖАЕВ.

45 ЦЕНТНЕР УЧУН

ЮҚОРИ ЧИРЧИҚ. «Правда» колхозининг Ли Чан Сер бошчилик қилаётган 11-бригадаси аъзолари бу йил 117 гектар пахта майдонидан пландаги 37,2 центнер ўрнига 45 центнердан «оқ олтин» олиш учун курашмоқдалар.

Бригада аъзоларининг сўзи билан иши бир эканлигини шу кунларда қилаётган ишларидан кўриш мумкин. Улар ғўзаларни уч марта культивация қилиб, икки марта озиқлантиришди. 40 гектар майдондаги пахта машина билан териш учун мосланиб, квадрат-уялаб экилган. Олди ғўзалар ҳозир кўсак тугабошлади.

А. ҚОРАБОЕВ.

БИРИ ЎРНАК, БОШҚАЛАРИ...

— Ўқиш хонасидаги столдан истаган газета ва журналларингизни олиб ўқишингиз мумкин, — дейди Облиқ марказидаги клубнинг мудири Меҳри Норматова клубга кириб келган ёшларга, — агар бильярд ёки шахмат-шашка ўйнашни истасангиз, марҳамат, катта залга ўтинг!

Клуб меҳнаткашларнинг кўнгилли дам оладиган жойига айланиб қолди. Кечқурунлари қишлоқ аҳолиси кино кўриш учун ҳам шу ерга шошилади. Кино-механик Собир Турдиалиев янги кинофильмларни тез-тез олиб келади.

Афсуски, Облиқ қишлоқ Советига қарашли клубларнинг ҳаммасида ҳам иш шундай эмас. Шу қишлоқ Советига қарашли «Серго» участкасидаги Абдуқодир Норматов мудирлик қилаётган клуб билан «Самарчуқ» участкасидаги Мирҳолиқ Ҳайдаров мудирлик қилаётган клублар ҳувиллаб ётибди. Қачон қараманг клуб эшигида катта қулф осиғлиқ. Шу участкада яшаётган меҳнаткашлар газета-журнал ўқиш, шахмат-шашка ўйнаш ёки кино кўриш учун Облиқ марказидаги клубга боришга мажбур бўладилар.

Қишлоқ Советининг раҳбарлари, ҳеч бўлмаганда, клуб мудирларига маош бераётганларида: ишлар қалай, деб қўйишса оммавий-ташкилий ишлар юришиб кетармиди?

Т. ШЕРАЛИЕВ.

ТУРИСТИК САЁҲАТЛАРГА МАРҲАМАТ

Шўҳоқар Чирчиқ соҳиллари, Ғазалкент ва Бўстонлиқнинг оромбахш соя-салқин жойлари, кўмкўк мевазор боғлари сизни қизиқтирса, Бўстонлиқдаги туристик базага марҳамат қилинг. Ўн икки кун ичида жуда кўп жойларни томоша қилиб, ҳордиқ чиқаришингиз мумкин.

Бўстонлиқдаги бу туристик база бир йўла 160 та туристни қабул қилиб олишга мослаштирилди. Мавсум охиригача 1200 меҳнаткаш гўзал манзарали жойларни томоша қилади ва унинг соф ҳавосидан баҳраманд бўлади.

Ж. БУРХОНОВ,
Ўзбекистон туристик республика Советининг раиси.

ОВЧИЛАР МАҲОРАТИ

Юқори Чирчиқ ишлаб чиқариш бошқармасига қарашли «Коммуна» колхозининг аъзолари У. Исмонов билан У. Жабборқулов ҳамманинг ҳурматига сазовор бўлган мерган овчилардан ҳисобланади.

Ўтган йили улар 13 бўрини отиб ўлдириб, чорва молларини йиртқичлардан сақлашда катта ёрдам берган эдилар. Мерганлар яқинда Сурон ва Катта Чимён тоғи этакларида яна иккита бўрининг инини топишди. Икки индан олинган 11 бўри боласи тайёрлов пунктларига топширилди.

Н. УСМОНОВ.

Я Н Г И Қ У Р И Л И Ш Л А Р

БУКА. «Октябрь 40 йиллиги» колхози территориясида 11 йиллик мактаб биноси қурилиб, фойдаланишга топширилди. 64-мактаб ўқувчилари янги ўқув йилини шу бинода бошлайдилар.

Шунингдек, бу колхозда техникани яхши сақлашга ҳам зўр эътибор беряпти. Шу ният билан қурилган гараж ҳам яқинда фойдаланишга топширилди. Бу гаражга юздан ошиқ машина-трактор жойлашади.

А. ЭРГАШЕВ.

ЧИЛЛА СУВИ — ТИЛЛА СУВ

ДАЛАЛАРДАН ДАРАКЛАР

ОҚҚЎРҒОН. Калинин номли колхоз территориясида жойлашган Мичурин номли 19-ўн бир йиллик мактаб ўқувчилари 23 гектар ерда пахта ўстиришяпти. Ўқувчиларнинг ғўзаси яхши амал олиб ўсяпти. Ёш пахтакорлар мавсумда гектаридан 30 центнердан «оқ олтин» етиштириш учун ғайрат кўрсатиб ишлаб, ғўза қатор ораларига сифатли ишлов бермоқдалар. Ғўзаларни минерал ўғитларга тўйинтириб, сувга қондириб суғормоқдалар. Бригадада бегона ўтга қарши кураш айниқса яхши ташкил этилган. Карталарда биронта ўт кўрмайсиз.

Ўқувчи пахтакорлар техникани ҳам мукаммал эгаллашаяпти. Жумладан И. Пернеев, С. Мирқобилов, Т. Турғунбоев сингари юқори синф ўқувчилари универсални қатор ораларда моҳирлик билан бошқаришяпти. Ўқувчилар етуклик аттестати билан бирга «механизатор» деган гувоҳнома ҳам олишади.

Ҳозирги кунда ўқувчилар ғўзаси бир текис гулга кирди. Олди ғўзаларда 1—2 та кўсак ҳам санайсиз.

Қ. САЙДИНОХУНОВ.

ЮҚОРИ ЧИРЧИҚ. Эгатларни безаган бўлиқ ғўза тупларида бир қанча гуллар кўзга ташланади. Булар орасида онда-сонда ёнғоқдай-ёнғоқдай кўсаклар ҳам учрайди. Бу ғўзалар «Ўзбекистон» колхозининг Абдумутал Абдуқодиров бошлиқ 13-бригадасига қарашлидир.

— Жонажон диёримизнинг шонли 40 йиллик юбилейига мавжуд 125 гектар пахта майдонимизнинг ҳар гектаридан 32 центнердан «оқ олтин» хирмони кўтаришга сўз берганмиз. Ғўза парваришини ҳам ана шунга яраша сифатли олиб боряпмиз, — дейди бригадир Абдуқодиров. — Шу кунларда ғўзага тўртинчи ишлов беряпмиз, иккинчи марта озиқлантиряпмиз.

Механизатор — звено бошлиқлари Ким Сергей, Меҳриманқул Капкелдиев ўртоқлар ғайрат кўрсатиб ишлаб, кунда 12-14 гектар ердаги ғўзани сифатли культивациядан чиқаришяпти. Сувчилардан С. Қолдибоев, С. Қолбўтаев, П. Ражабов ўртоқлар эгатларга белгиланган нормада сув қўйиб, ниҳолларни қондириб суғормоқдалар.

Э. ДОВУТБЕКОВ.

Янгийўл бошқармасидаги Калинин номли колхознинг ўртоқ Т. Сабденов бошлиқ бригадаси далаларида шу кунларда гектар бошига 35 центнердан ҳосил етиштириш учун қизғин кураш кетаяпти. Сувчи ўртоқ Н. Уласов шу курашга катта ҳисса қўшаяпти. У кундалик нормани ҳар доим икки баравар ортиғи билан бажармоқда. Суратда: ўртоқ Н. Уласов.

Қ. Розиқов фотоси. (ЎзТАГ фотохроникаси).

СЕРШОХ, СЕРАВЖ

Ғўзалар авжи сувга қондириладиган пайт бу! Ғўзани саратон сувига қондирган деҳқон панд еб қолмайди. Мана, Охунбобоев номли колхознинг коммунист Баҳром Эргашев бригадаси далалари. Ҳамма майдонларда ғўзалар кўм-кўк, серавж бўлиб ўсаяпти. Миришкор сувчилардан Н. Бойқўзиев, М. Абдураимовлар эгатларга ҳаёт сувини тараб юришибди. Бригаданинг фахри бўлган бу моҳир сувчилар қўлидан кунига 2—2,5 гектардаги ғўза қониб сув ичиб, яйраб ривожланмоқда.

Бу йил улар хоразмлик Искандар Юсуповнинг чақириғига қўшилиб 127 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан 20 центнер ўрнига, 30 центнердан ҳосил кўтаришмоқчи. Бригаданинг механизаторларидан Қ. Усмонов, Т. Турдиев, Э. Маматқулов ўртоқлар «пўлат от»лари билан ғўза қатор ораларига сифатли ишлов беришаяпти. Парваришнинг созлигидан шиғил шоналаб, шоналарига ранг-баранг ҳосил гуллари таққан сершох, серавж ғўзаларда икки-учтадан кўсак бор.

Э. ОТАБОЕВ.
Оққўрғон.

ШУНҚОРЛАР РУЛГА ЎТИРДИ

Саратон. Бепоён ғаллазорларда олтин бошоқлар пишиб етилган. Аста эсаётган енгил шабадада тебранаётган бошоқларнинг дони тирсиллаб турипти. Ҳа, Ватанимиз бойлиги, дастурхонимиз кўрки ва зийнати бўлган донни нобуд қилмай эртароқ ўриб-йиғиб олиш пайти келди.

«Коммуна» қишлоқ хўжалик артелининг аъзолари ҳам партия ва ҳукуматимизнинг мамлакатда ғаллачиликни кескин чоралар билан юксалтириш тўғрисидаги қарорларини изчиллик билан амалга ошириш учун курашиб, йил сайин ғалла майдонларини кенгайтириш билан бир қаторда гектар бошига ҳосилдорликни оширишга ҳам муваффақ бўлишмоқда.

Колхознинг миришкор деҳқонлари шонли юбилей йилида ҳам 3962 гектар майдонга юксак агротехника қоидаларига риоя қилган ҳолда дон экиб мўл ҳосил етиштирдилар. Ғалла ўриш мавсумига пухта ҳозирлик кўрилди. Барча комбайн ва бошқа керакли техникалар сифатли ремонт қилинди.

Мана энди деҳқонлар ғалланинг бир граммини ҳам нобуд қилмай ўриб-йиғиб олишни қизитиб юбордилар. Бу ишга 12 та ғалла ўриш комбайни, 11 та автомашина, 109 ишчи кучи сафарбар этилган.

Айниқса коммунист Акром Аҳмаджонов бошлиқ ғаллачилик бригадасида иш авж олдириб юборилган. Бригаданинг 1320 гектар ғаллазорида 6 та комбайндан юксак унум билан фойдаланилмоқда. Шунингдек, хўжаликнинг Зойид Миразимов ва Жаъфар Абдураззоқов бошлиқ бригадаларида ҳам ғалла ўриш оммавий тус олган. Колхозда қисқа вақт ичида 700 гектар ернинг ғалласи ўриб олинди.

Утган йилда ғалла ўриш нормасини ортиғи билан адо этган моҳир механизатор Олим Ниёзов бу йилги мавсумда ҳам 450 гектар ернинг ғалласини ўриш мажбуриятини олган. У кунига 15—18 гектар ердаги ғаллани ўриб, бошқаларга намуна бўлмоқда.

Ҳаммасидан шу нарса характерлики, некса деҳқон Ҳолдор ота Туршиқов бошлиқ юз центнерчи звено 30 гектар майдондаги «безостая — 1» навли буғдойнинг ҳар гектаридан 28 центнердан ҳосил кўтариб, ажойиб ғалабани қўлга киритди. Звено аъзолари ҳосили йиғиштирилиб олинган ерларни пешма-пеш шудгорлаб тариқ экишаяпти. Уларнинг мақсади гектаридан 55 центнердан иккинчи ҳосил етиштиришдир.

Ғаллакорлар барча майдонлардаги ғаллани қовжираб кетишига йўл қўймай, 24 иш кунида ўриб-йиғиб олиш, бу йил 4049 тонна дон етиштириш билан бир қаторда бир центнер ғалланинг таннархини 3 сўм 71 тийинга келтириш учун курашаяптилар.

М. НАЗИРБОЕВ.
Юқори Чирчиқ бошқармаси.

БЕКОБОДЛИКЛАР НЕГА ОРҚАДА?

ЎЗАРО ТЕКШИРИШ НИМАЛАРНИ КЎРСАТДИ

Бекобод ишлаб чиқариш бошқармасига борган Бўка районининг ўзаро текшириш бригадаси составида тажрибали пахта усталари, қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқаришининг моҳир ташкилотчилари —механизаторлар, сувчилар, бригада, звено бошлиқлари, колхоз раислари бор. Улар барча хўжаликларда бўлдилар. Бригада ва звеноларда ғўза парваришининг бориши, колхозчиларга маданий-маиший хизматнинг қандай йўлга қўйилганлиги билан танишдилар.

Бўкаликлар шуни қайд қилишдики, Бекобод бошқармасидаги хўжаликларда техника ва ишчи кучлари етарли. Баъзи бригада ва звеноларда меҳнатнинг ташкил қилиниши юқори савияда. Шу туфайли ҳам ғўза яхши ривожланмоқда.

Бироқ бошқармадаги кўпгина бригадаларда ғўзанинг аҳволи талабга жавоб бермайди.

«Чаноқ» совхозида аҳвол бирмунча яхши. Асосий майдондаги ғўза икки томонлама культивация қилинган, юзлаб гектар майдондаги ғўза ёппасига гулга кирган. Лекин шуни ҳам айтиш керакки, совхознинг баъзи бир бўлимларида кўндалангига культивация тўхтатиб қўйилган. Ҳар куни 12—15 трактор бекор туради. Ҳалигача қадар баъзи бир бригадаларда ягана тугалланмаганлиги ажаоланарлидир.

Совхозда иккинчи озиқлантириш кечиктириб юборилди. Сувчиларнинг иш унуми паст. Бу ерда меҳнат интизомини ҳам юксак даражада деб бўлмайди. 5-бўлимнинг бригадаларидан бирида эрталаб соат 10 га қадар далага 32 кишидан атиги 7 киши ишга келган. Бу факт талабчанликни ошириш кераклигини кўрсатиб турибди. Афтидан ўтган йилги ютуқлар чаноқликларни эсанкиратиб қўйганга, улар хотиржамликка берилганга ўхшайди. Лекин хотиржамлик яхшиликка олиб келмайди, у ҳосилнинг душмани.

Бўкаликлар 2-«Далварзин» совхозининг 1- ва 2-бўлимларида бўлганларида ҳам ана шу сингари кўпгина камчиликларни аниқладилар. Бу ерда ҳам меҳнат интизоми паст. Техникадан яхши фойдаланилмайди. Кўпгина тракторларнинг ишчи органлари тўғри ўрнатилиб, яхши созланмаган. Культиваторларга ҳимоя тўсиқлари ўрнатилмаган. Бу шунга олиб келмоқдаки, культивация вақтида ғўза тупларига шикаст етаяпти, баъзилари нобуд бўлаяпти. Каттагина майдонлардаги ғўзани ўт босган. Қишлоқ хўжалик зараркунандалари тарқалган.

Бекобод ишлаб чиқариш бошқармаси партия комитети 3-«Далварзин» совхозига амалий ёрдам кўрсатиш ўрнига, совхоз директори Мирзакаримов ёш деб талабчанликни сусайтириб юборган. Ваҳоланки, бу совхозда ғўза парвариши ишлари ёмон аҳволда. Совхознинг 1- ва 2-бўлимларида ғўза 18—20 кун ўсишдан орқада қолган. Бунинг устига гектарлардаги кўчат қалинлиги талабга жавоб бермайди. Ҳар гектар майдонда ўрта ҳисобда 35—40 минг тупдан кўчат бор. Шундай бўлгандан кейин ғўза парваришига зўр бериб, бир тупдан 2—3 тупнинг ҳосилини олиш чораларини кўриш керак! Бироқ бунга риоя қилинмаяпти. Ғўза парвариши сифатсиз. Бегона ўт ўсимликнинг сувига, озуқасига шерик бўлмоқда. Кўндалангига культивация эрта тўхтатиб қўйилган.

Бекобод бошқармаси партия комитети олдида катта иш турибди. Жойларда ғўза парвариши соҳасида йўл қўйилаётган камчиликни тез кун ичида бартараф қилиб, барча майдонда олинган мажбуриятни бажаришни таъминлайдиган ҳосил тўплаш чораларини кўриш керак.

А. МАЛИКОВ.

ҒЎЗАЛАР СУВГА ҚОНМОҚДА

Олимжон ака уйғонганида қуёш хийлагина юқорига кўтарилган эди. «Менга нима бўлдийкин, кун сайин уйқучи бўлиб бораяпман-а, ҳаёлидан ўтказди у, — ёшим улғайган сари уйқу мени енгмоқчи бўляпти шекилли...»

Йўқ, гап унда эмас эди. Олимжон ака уйига ярим кечада келиб ётган эди. Тун яримлагунига қадар у сувчилар билан бирга бўлди. Ахир ғўзани тунда суғорганга не етсин?! Бир томондан фурсат долзарб, ҳар дақиқадан унумли фойдаланмаса бўлмайди. Иккинчи томондан ғўза кечаси сувга қонса, гулгун яшнаб кетади, шонасига шона, гулига гул, кўсагига-кўсак қўшилади.

Наридан-бери нонушта қилган бригадир шийпонга бораркан, йўл-йўлакай тунда суғорган ғўзаларни кўздан кечириб кетди. Бўлиқ ниҳоллар бир текисда яшнаб кетибди. Олимжон аканинг назарида туни билан ғўзаларнинг бўйига бир энлик бўй қўшилибди. Тунги меҳнатнинг самарасини кўриб, Олимжон аканинг хордиғи ёзилгандай бўлди, ўзини енгил ҳис этиб қадамини яна тезлаштирди-да, шийпонга борди. Бу ерда Қодир ака билан Икром акани учратолмагач, «Ҳа, дам олишаётгандир-да» деди ўз-ўзига.

Шу пайт шийпоннинг шундай биқинидаги пайкалдан икки кишининг гунгир-гунгир овози эшитилди. Ўша томонга қараса, улар сувчилар экан. Улар бу пайкалга ҳам сув тараб юборишибди.

—Ҳорманглар, ҳорманглар!— деди бригадир уларга яқинлашиб бораркан, — ҳа, дурустроқ дам ҳам олмабсизларда.

— Э, ғўза сув деб турганидан кейин, қандай қилиб бамайли хотир ухлаб бўлади дейсиз, — деди Қодир ака жўякнинг қулоғини очаркан.

— Ҳозирги ишнинг уйқусида босмасак, кейин аттанг деб қолишимиз турган гап, — қўшиб қўйди Икром ака.

Шу суҳбатнинг устига биз бориб қолдик. Бригадир Олимжон ака уларни огоҳлантириб қўйди:

— Мана, шу картамиз бироз қияроқ. Ўзинглардан қолар гап йўқ. Эҳтиёт бўлиб сув тарралмаса, унинг фойдасидан кўра зиёни кўпроқ бўлиши мумкин. Мўлжалдагидан ҳиёл кўпайиб ҳам кетмасин, камайиб ҳам, Кўпайса, сув қияликдан тез оқади-да, жўякни ўйиб, илдизни чиқариб қўяди. Камайса, охирига етиб бориши қийин.

Иккала сувчи жўякларнинг қулоғини оча-оча анча нарига кетиб қолишди. Биз Олимжон ака билан суҳбатлашиб қолдик. Бригадирнинг ўзи айни вақтда бош сувчи ҳам экан.

— Ҳозир ёз чилласи — деб гап бошлади Олимжон ака бизнинг саволларимизга жавобан, — шунинг учун суғоришга зўр бераяпмиз. Чилла суви тилла сув билан баравар десак янглишмаймиз. Тилла суви заргарлик буюмларига сайқал берса, чилла суви ғўзага сайқал беради, уни мўл ҳосил билан безайди, яшнатади. Ҳозиргача 60 гектар ерни қўлдан чиқардик.

— Ҳар эгатга сув тараяпсизлар-ку!

— Ҳа, биз саратонда эгат оралатиб суғоришдан воз кечамиз. Шароитимиз шуни тақоза қилади. Ҳамма эгатларга сув тарасак, ғўза қониб сув ичади, солинган ўғитлар ҳам нам орқали ғўзанинг илдиз-илдизигача сингиб кетади. Ана ундан кейин қарабсизки, ўсимлик бақувват, сершох бўлиб ўсаверади.

Биз бригадирдан энг яхши сувчилар ҳақида гапириб беришини илтимос қилганимизда, у бир жилмайиб қўйди.

— Сувчиларимизнинг ҳаммаси ҳам серғайрат, тиниб-тинчишни билмайди. Бирортасини ёмон дейишга тилим ҳам бормайди. Шундоқ бўлсаям айтақолай—Қодир Ражабов, Икром Саримсоқов, Умар Мирсоатовлар бошқаларга ўрнак кўрсатишяпти.

Шундан кейин Олимжон ака билан дала айландик. У механизатор йигит Саидумар Исроиловдан ғоят миннатдор бўлиб гапирди йўл-йўлакай:

— Саидумардан бригадамизнинг ҳамма аъзолари мамнун. Ўзи камсуқум йигит, чарчаш нима эканлигини билмайди, то мўлжалидаги ишини тугатмагунча даладан кетишни ўйламайди ҳам. У ерни сифатли культивация қилаётганлиги, сувчиларимиз ишнинг кўзини билиб иш юритишаётгани учун ҳам бизнинг ғўзаларимиз колхоз бўйича энг олдин гуллади-да! Ҳозир узунасига учинчи марта культивация қилаяпти...

Биз бригада даласини кезарканмиз мўл ҳосил иштиёқида ғайрат-шижоатни аямай меҳнат қилаётган азаматларга қайта-қайта раҳматлар айтдик. Ахир Марҳаматхон Саломатова, Тўхтахон Сайдазимова, Салима Исроилова каби куйди-пишди пахтакорлар қилаётган ишни кўрса, ҳарқандай киши ҳам тасаннолар ўқийди-да!

Бўкадаги «Коммунизм» колхозининг коммунист ўртоқ Олимжон Аҳроров бошчилик қилаётган бригадада ҳозир ишлар жуда кўнгилдагидек кетаяпти. Қайси картага борманг, барқ уриб ўсаётган, ҳосилга ҳосил қўшаётган ғўзаларни кўриб завқланасиз. Хоразмлик машъал пахтакор Искандар Юсуповнинг чақириғига жавобан астойдил меҳнат қилаётган бригада аъзолари республикамиз ва Ўзбекистон Компартиясининг шодиёна тўйи бўладиган йилни 113 гектар майдоннинг ҳар гектаридан камида 30 центнер «оқ олтин» кўтариш билан якунлашмоқчи. Бу — планда кўзда тутилганидан роса 10 центнер ортиқдир. Олимжон ака бошлиқ деҳқонлар бундан буён ҳам ишни бўшаштирмасалар, уларнинг хирмони ҳар қачонгидан ҳам баракали бўлиши турган гап.

А. АҲМЕДОВ.

Урта Чирчиқ ишлаб чиқариш бошқармасидаги Охунбобоев номли колхоз пахтакорлари шу долзарб кунларда ғўза парваришини ҳар томонлама кучайтирмоқдалар. Колхознинг ўртоқ Ш. Мираҳмедов бошлиқ илғор биринчи бригада пахтакорлари 103 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан 28 центнердан «оқ олтин» топшириш учун фидокорона меҳнат қилмоқдалар. Суратда: бригада ғўзаларига тюпкочи механизатор З. Мирзаев навбатдаги комплекс ишловни бермоқда

М Нуриддинов фотоси.

ДЎСТ БЎЛИБ, ТИНЧЛИКДА ЯШАЙЛИК

... Тошкент, Охунбобоев кўчаси, 1-уй...

Бу ерга, чет эл мамлакатлари билан дўстлик ва маданий алоқалар Ўзбекистон жамияти адресига, Совет Ассоциацияси ва Ҳиндистон, Афғонистон, Араб шарқи мамлакатлари, Индонезия ва Африка мамлакатлари билан дўстлик жамиятларининг республика бўлимлари адресига, шунингдек Ўзбекистоннинг жамоат арбоблари номига ҳар куни жуда кўп халқаро хатлар, бандероллар, посилка, телеграммалар келиб туради.

Конвертларда Жазоир ва Лаос, АҚШ ва Япония, Гана ва Индонезия, Австралия ва Канада, Мексика ва БАР, Ирландия ва Того, Франция ва Чехословакия, Бирма ва ГФР, Ҳиндистон ва Янги Зеландия, ГДР ва Куба каби мамлакатларнинг номини ўқиш мумкин. Умуман хатлар келиб турадиган чет эл мамлакатларининг сони 80 дан ошиб кетди. Серқуёш республикамизга дунёнинг ҳамма қитъаларидан мактуб йўллайдиганлар орасида жамоат ва давлат арбобларини, бизнесменлар ва уй бекаларини, ишчилар ва руҳонийларни, фермерлар ва адвокатларни, рассомлар ва журналистларни, врачлар ва ёзувчиларни, композиторлар ва ўқитувчиларни, артистлар ва инженерларни, студентлар ва ўқувчиларни учратиш мумкин. Бу хатларнинг мазмуни ҳар хил, бири-биридан қизиқарли. Уларни ўқиган киши социализмнинг Шарқдаги машъали бўлиб қолган республикамиз учун чексиз фахрланиш ҳисси билан тўлиб-тошади. Турли миллат ва турли социал қарашга эга бўлган хат авторлари республикамиз эришган муваффақиятлар тўғрисида самимий, илиқ сўзларни ёзар эканлар, дунёда тинч бўлиб, дўстликда яшашдек эзгу ниятни баён қиладилар.

Чет эл мамлакатлари билан дўстликни амалга оширувчи Нигерия жамиятининг масъул секретари Исаак Такондан келган хат диққатга сазовордир. «Қадрли дўстлар! — деб ёзади у. — Бизга мунтазам равишда юбориб турганингиз «Бугунги Совет Ўзбекистони» информацион материали учун миннатдорчилик билдирамиз. Жамиятимиз аъзолари бу материални қизиқарли ва мазмунли демоқдалар. Қачонлардир қолоқ мустамлака бўлган Ўзбекистоннинг ўтмиши нимаси биландир бизнинг мамлакатимизга ўхшаб кетади. Нигерия ҳаётнинг ҳамма соҳаларида — ижтимоий, маданий, иқтисодий ва илмий соҳаларда прогресс томон бормоқда.

Ўзбекистонда саноатнинг юксак тараққий этганлиги, саводсизликнинг тугатилганлиги биз учун катта аҳамиятга эга. Бу социализм халқларга нима келтиришини, халқ саҳро ва ярим саҳроларни ҳосилдор ўлкага, бой совхоз ва колхозлар ўлкасига айлантириб, мисли кўрилмаган қаҳрамонлик кўрсатиши мумкинлигини яна бир бор кўрсатиб турибди.

Ўзбекистон эришган муваффақиятлардан бизнинг қанчалар фахрланишимизни сўз билан ифода қилиш қийин».

Чет элдаги кўпгина ижтимоий ва маданий ташкилотлардан шу кунларда келаётган хатларда республикамизнинг 40 йиллигига бағишлаб бошқа мамлакатларда ҳам юбилей тадбирлари кўрилаётгани хабар қилинади. Шундай хатлардан иккитасини келтирамиз.

«Қадрли дўстлар, — дейилади Совет Иттифоқи билан дўстлик алоқалари Италия Ассоциациясидан келган хатда, — Ўзбекистон Совет Социалистик Республикасининг 40 йиллигига биз сиз юборган материаллардан фойдаланиб кечалар ўтказишимиз мумкин. Кинофильмлар ва бошқа ҳужжатларни юборишни илтимос қиламиз. Бизнинг фаолиятимизни ривожлантиришда кўрсатаётган ёрдамингиз учун италиялик ҳамма дўстлар номидан сизларга миннатдорчилик билдирамиз. Бизнинг энг самимий истакларимизни қабул этинг!».

Мана, Австриядан келган хатда нима дейилади: «Қадрли дўстлар, — деб ёзади Австрия-Совет жамиятининг бош секретари М. Грюнберг, — юборилган материаллар учун миннатдорчилик билдирамиз.

Ўзбекистон ССР ташкил топганининг 40 йиллиги кунини биз Вена ва Грацда нишонлашни жуда хоҳлар эдик. Бизда Ўзбекистон тўғрисида етарли миқдорда материаллар бор, лекин илтимос қилардикки, агар имкони бўлса, республикангиз тўғрисида яна материаллар юборсангиз. Ҳужжатли фильмлар юборишни сўраймиз».

Халқ Венгриясидан келган тинчлик ва дўстликни улуғловчи таъсирли бир мактубни батафсил келтирамиз. Бу мактуб Улуғ Ватан уруши қаҳрамонининг ўғли Ҳамдамовга йўлланган.

...1945 йилнинг ёмғирли март кунларидан бирида ватандошимиз сержант Хатамов Ҳамдам Заласентгрот деган Венгрия қишлоғини фашистлардан озод этишда қаҳрамонларча ҳалок бўлади... Қишлоқ аҳолиси кўп вақтгача қаҳрамоннинг аниқ адресини билолмайди. Уларга чет эл мамлакатлари билан дўстлик ва маданий алоқалар Ўзбекистон жамияти билан алоқа боғлаган Венгрия-Совет жамияти ёрдам қилди.

«Қадрли ўртоқ Ҳамдамов! — деб ёзибди Заласентгрот қишлоқ Советининг секретари Вильмаш Секейхиди. — Сизга оғир бўлган воқеани эсингизга солаётганимиз учун узр сўраймиз. Ушбу мактубни фақат садоқат ва миннатдорчилик юзасидан ёзмоқдамиз. Мамлакатимизни озод қилишда совет кишилари кўрсатган қаҳрамонликлар ва берилган қурбонларни ёшларимизга ибрат тариқасида кўрсатишни истар эдик. 32-ўқчилар полкининг сержанти дадангиз Ҳамдам Хатамов қишлоғимиз озод бўлган куни — 1945 йил 28 мартда қаҳрамонларча ҳалок бўлган эди. Сиз у маҳалда ёш бола бўлсангиз керак, балки буни билмассиз.

Қишлоғимизнинг ғарб қисмидан Зала дарёси оқиб ўтади. Ана шу ерда у уч томонга бўлиниб кетади. Ирмоқларга учта кўприк қурилган. Чекинаётганда портлатамиз, деб гитлерчилар учала кўприкни ҳам миналашади. Улар бир кўприкни портлатишди-ю, лекин иккитаси сақлаб қолинди. Сизнинг дадангиз сўнгги минутда ёнаётган шнурни сезиб қолиб, қирқиб ташлайди. Чекинаётган фашистлар эса буни сезиб қолиб, унга қарши ўт очадилар. Ана шундай ҳалок бўлган дадангиз...

Дадангизни шу ерга дафн этган эдик. 1946 йил баҳорида дадангиз ва ҳалок бўлган бошқа совет жангчиларининг жасадини область маркази — Залаэгэрсэгга дафн этдик.

Ҳар йили, мамлакатимиз озод бўлган 4 апрель ва Улуғ Октябрь социалистик революцияси куни — 7 ноябрда ҳалок бўлганларга абадий миннатдорчилик билдириб, ёдгорликка гулчамбарлар қўйилади. Дадангизнинг фотосуратини юборишингизни жуда ҳам истар эдик, иложи бўлса ҳарбий формада бўлсин, онангиз ва ўзингизнинг ҳам суратингизни юборинг.

Биз сизга дадангиз сақлаб қолган кўприклар ва ёдгорликнинг фотосуратини юборамиз.

Ўртоқлик саломини йўллаймиз».

Халоскор қаҳрамон оиласи ҳозир Самарқанд районидаги «Гулистон» колхозида яшаб, меҳнат қилаётир.

Индиана штатидаги Блумингтонда яшовчи америкалик мактубини ҳам келтирмай илож йўқ. У ўзбек тили, адабиёти ва тарихини ўрганиш билан шуғулланади.

«Сизнинг жамиятингиз фаолиятидан хабардор бўлиш ва сизлар билан ёзишиб туриш мен учун жуда кўнгилли бўлур эди. Мени қизиқтирувчи Ўзбекистон ҳаётини ва ўзбек тилини ўрганиш мақсадида дўст орттириш менинг эзгу орзумдир.

Мунтазам юбориб туришни ваъда қилаётганларингиз «Бугунги Совет Ўзбекистони» информацион бюллетени нусхасини олсам бахтиёр бўлардим. Катта раҳмат! Ўзбекистонни кам билганим учун мени республика ҳақидаги ўзбекча китоблар қизиқтиради. Мен «Қизил Ўзбекистон»га обуна бўлганман, шундай бўлса ҳам бундан кўра ҳам енгилроқ материалларни ўқишни истардим. Тил, тарих, фольклор, хуллас сизнинг гўзал мамлакатингиз ҳаёти тўғрисида аниқ тасаввур тузишга ёрдам берадиган ҳамма нарса мени қизиқтиради.

Мактубингиз ва менга нисбатан самимиятингиз учун яна бир марта миннатдорчилик изҳор этаман! Самимият билан Сизнинг Гарольд Р. Бэттерсби»

Дўстлик ва тинчлик тарафдори бўлган соф виждонли кишилар йўллаган бундай ажойиб хатлардан жуда кўпини мисолга келтириш мумкин. Аммо қатрада қуёш акс этганидек, биз шарҳлаган ана шу бир неча хатларнинг ўзи ҳам чет элда Совет мамлакатига, жонажон Ўзбекистонимизга қизиқиш нақадар катта эканлигидан, социализмнинг зўр жозиба кучидан, ленинча миллий сиёсатнинг одиллигидан далолат беради.

Шуниси характерлики, чет элдан Ўзбекистонга келган мактублар ва илтимосларнинг бирортаси ҳам жавобсиз, бажарилмай қолмайди. Бизнинг жамоат ташкилотларимиз ва унинг кўп сонли активларининг номи беш қитъа мамлакатларида машҳурлиги ва ҳурмат қилинишининг боиси ҳам шунда.

Тинчлик ва дўстлик йўлидаги ҳамкорлик ва яхши алоқалар бундан ҳам барқ уриб, кенгаяверсин!

Т. ОЙХУЖАЕВ.
Т. МУРОДОВ.

МИРИШКОР

Колхоздагилар Машраб Холбоевни уста ва зийрак сувчи деб таърифлашади. Ҳақиқатан ҳам шундай. Машраб ака бир қарашдаёқ ғўзанинг чанқаганлиги ёки ортиқча сув ичиб қўйганлигини билиб олади ва шунга яраша иш тутади. Ҳозир сиз у сув қўйган карталарга бориб ғўзаларга бир назар ташланг, миришкорнинг ишига тан берасиз. Ҳар бир ғўза сершона, сергул бўлиб ўсаяпти. Тез кунда кўсаклайбошлайди. Бунда албатта Машраб аканинг ҳиссаси катта.

— Экинни бор қиладиган ҳам сув, йўқ қиладиган ҳам сув, — дейди Машраб ака, — бунинг маъноси шуки, сувчи эгатга сув тараб қўйдим деб ҳеч вақт хотиржам бўлмаслиги керак. У эринмасдан ғўза қаторларини оралаб, сувнинг қандай таралаётганлигини кузатиб бориши шарт.

Машраб ака тунги суғоришга айниқса эътибор беради. У уйқусини, оромини тарк қилиб бўлса ҳам ҳар туп ғўзанинг қониб сув ичишини таъминлайди.

Янгийўлдаги Энгельс номли колхоз аъзолари шунинг учун ҳам Машраб аканинг номини ҳурмат билан тилга оладилар. Машраб ака бош сувчилик қилиш билан бирга звенони ҳам бошқараяпти. У ўзига бириктирилган 25 гектар ернинг ҳар гектаридан 40 центнердан ҳосил олиш учун курашмоқда.

Машраб ака ўз тажрибасини ёш сувчиларга ўргатишга ҳам катта аҳамият беради. Яқинда 80 дан ортиқ сувчи иштирокида бўлган йиғилишда сўзга чиқиб ҳозирги кунда суғоришни сифатли ва кўнгилдагидек ўтказиш учун нималарга эътибор бериш кераклиги ҳақида сўзлаб берди.

Т. ИМОМОВ.

УЛКАН САНЪАТКОР

Кеча таниқли совет ҳайкалтароши, СССР Халқ рассоми, Ленин мукофоти лауреати Сергей Тимофеевич Коненков 90 ёшга тўлди.

С. Т. Коненков 1874 йилда Смоленск губерниясида деҳқон оиласида туғилди. У 1892-97 йилларда Москвадаги бадиий билим юртида С. И. Иванов ва С. М. Волнухинлар қўлида таълим олади. Коненков 1902 йилда Петербург Бадиий Академиясини тугатиб, шу ерда ишда олиб қолинади.

С. Т. Коненков Россия меҳнаткашлари амалга оширган социалистик революцияни зўр хурсандчилик билан кутиб олди ва биринчилар қаторида янги, озод турмушнинг чинакам куйчисига айланди.

С. Т. Коненков ҳайкалтарошлик санъатига жуда ёшлигидан меҳр қўйди, ўрганди. У ўзининг илк асари «Тош йўнувчи» (1898 йил) даёқ ҳақиқий инсон меҳнат билан тирик, инсон гўзаллиги фақат меҳнат билан эканлигини мадҳ этди.

Коненков қайси темага қўл урмасин, қайси мавзўда фикр юритмасин ҳар доим янги-янги деталлар топишга интилди, яратаётган ҳар бир асарига янги шакл, янги мазмун билан сайқал берди. Шунинг учун ҳам реалист ҳайкалтарошнинг асарлари чуқур мазмундорлиги, катта социал ғояни илгари сурганлиги, рангба-ранг бўёққа бойлиги, жўшқин шоирона талқин этилиши билан бир-бириддан ажралиб туради. Унинг 1920-30 йилларда яратган «Славян», «Деҳқон», «Чўпон», «Нике» ва бошқа қатор асарлари бу фикримизнинг ёрқин далили бўлаолади.

С. Т. Коненков ижодида рус халқ эртаклари асосида ишланган асарлар алоҳида ўрин эгаллайди. Айниқса, унинг ёғочга ўйиб ишлаган асарлари диққатга сазовордир.

Лекин, санъаткор Коненковнинг кейинги ижодий йўлида портрет жанри асосий ўринга чиқиб олди. Буни биз кейинги йилларда яратилган «Аёл киши портрети», «Сергей Есенин» ва бошқа қатор асарларда кўрамиз.

...Қаршимизда мармар тошдан ишланган ажойиб портрет турибди. Нақадар улуғвор, теран сиймо бу. Боқишларида зўр билимдонлик, жасорат, меҳр учқунлари мужассамлаштирилган. Бу улкан санъаткорнинг машҳур «Автопортрети»дир. Бу асар ҳайкалтарошлик санъатида энг нафис ва нодир асар ҳисобланади. Шунинг учун ҳам С. Т. Коненков мазкур асари учун юксак ҳукумат мукофоти — Ленин мукофоти лауреати унвонини олишга муяссар бўлди.

Бу улкан мукофот атоқли санъаткорги янги куч, янги ғайрат, битмас-туганмас илҳом бахш этди. У яна қизғин ижод қучоғига шўнғиди. Шундан кейинги яратган қатор асарлари — санъаткор Шаляпин, академик А. Несмеянов, И. Павлов, академик Н. Зелинский, ёзувчи М. Горький, грек ватанпарвари Никос Белояннис ва бошқа қатор портретларида ўткир санъаткорлик ва жўшқин ижодий маҳорат намуналарини намойиш қилди.

Кеча буюк санъаткор С. Т. Коненков 90 ёшга тўлди. Бу кун мамлакатимиздаги барча санъаткорлар учун унитилмас катта байрам бўлди. Чунки санъат мухлиси бўлган ҳар бир киши бу улкан талант эгасининг жуда катта ва бой ижодий хазинасидан баҳрамандdир.

Ажойиб санъаткор, уста ҳайкалтарош С. Т. Коненков шу кунларда зўр ғайрат ва руҳий кўтаринкилик билан ўз ижодий ишини қизғин давом эттиряпти. У Чехов, Крамской, Довженко, Серафимович каби улуғ сиймоларнинг портретларини яратиш устида иш олиб бораяпти.

Биз буюк санъаткор Сергей Тимофеевич Коненковга бундан кейин ҳам ижодда ва ҳаётда катта муваффақиятлар тилаймиз.

ЁШ МУТАХАССИСЛАР

Тошкент темирйўл транспорти инженерлари институтини бу йил юзлаб студентлар битириб чиқдилар. Улар республикамизнинг турли областларида ҳамда қардош республикаларда ишлаш истагини билдирдилар. Фақат саноат ва граждан қурилиши бўйича 76 студент инженер дипломини олди.

К. Жуматов. Г. Шаварина, Г. Аксенов, Л. Романчук. Г. Виноградовлар ўз дўстлари билан Оренбург, Қарағанда. Целиноград. Олмаота ва Душанбага қараб йўл олишди.

О. СТАРОДУБЦЕВА.

КИТНИНГ „ҚИЛИҚЛАРИ“

Акустика билан шуғулланувчи мутахассислар океанда ўнлаб гидрофонлар ўрнатиб сув ости сирли «Темирчи»сини топгунга қадар, озмунча қийналмадилар, дейсиз!

Аниқланишича, бу... кит экан. Улкан мовий китнинг баданида саккиз тонна қон бўлади. Унинг юраги ўн от кучига эга бўлган мотордек ишлайди! Юракнинг оғирлиги ярим тоннага баравар.

Олимлар сув остидаги товуш нега бир дам пайдо бўлади-ю, яна бирдан нега ғойиб бўлишлигини узоқ вақт давомида аниқлай олишмади. Бу сир ҳам очилди: бу баҳайбат океан ҳайвони оғзини очиб, майдачуйда денгиз жониворларини ютаётган пайтда китнинг томир уриши эшитилар экан. Бошқа дамларда китнинг товуши унинг бир неча ўн тонналар келадиган гўштидан ташқарига чиқа олмас экан. Шунинг учун ҳам китнинг томир уриши эшитилдими — кит овқатланаяпти деяверинг.

(«Вокруг света» журналидан).

Редактор А. ИСМОИЛОВ.

СЎЛИМ БОҒЛАР ҚЎЙНИДА

Шаҳарнинг энг сўлим, баҳаво хушманзара жойларида пионер лагерлари очиш ҳар йили одат тусига кириб қолган. Бу йил ҳам шундай қилинди. Мактабларда ўқув йили тугамасданоқ шаҳар атрофидаги пионер лагерлари ўз эгаларини кутиб олишга барвақт тайёрлаб қўйилган эди. Шу кунларда шаҳардаги турли мактабнинг 1700 га яқин ўқувчиси ана шу соя-салқин сайлгоҳларда мириқиб дам олмоқдалар, янги ўқув йилига янги куч ва қувват тўпламоқдалар. Улар севимли мураббиялари раҳбарлигида тез-тез диққатга сазовор жойларга экскурсиялар уюштириб турипти-лар, оммавий бўлиб турли мусобақалар ўтказмоқдалар, қўшни пионер лагерларига меҳмонга бориб туришипти. Янги дўстлар орттиришаяпти қизиқ-қизиқ китоблар ўқишяпти.

Шаҳардаги бир қатор пионер лагерларида ўқувчиларнинг чинакам дам олишлари учун барча шарт-шароитлар яратиб берилган. Улар қуёш нурида тобланганларидан кейин музлек сувда маза қилиб чўмиладилар, кейин қўли гул ошпазлар тайёрлаган таомни иштаха билан ейишади.

Октябрь ошхоналар трестига қарашли 14-ошхона коллективи пионерларга хизмат қилишда бошқаларга ўрнак бўлмоқда. Улар Пушкин боғи павильонини ўқувчилар ихтиёрига бериб қўйишган. Бу ерда пионер лагерининг эгалари овқатланишади.

Суратда: ўқувчиларнинг тушки овқатланиш пайти.

М. Нуриддинов фотоси.

ЎРТА ОСИЁДА ЯГОНА

Пойтахтимизнинг Навоий кўчасини реконструкция қилиш ишлари қизғин давом эгаётир. Унинг ўнг томонига бирнеча кундан бери бетон ётқизиляпти. Бу ерда ер текислайдиган ва бетон ётқизадиган бир неча қудратли агрегатлар кунни-тунга улаб тиним билмай ишламоқда. қум-шағал ва бетон қоришмаси гашнётган автомашиналарнинг сон-саноғи йўқ. Қисқаси бу юбилей объекти қурилишида иш ҳар томонлама авж олдирилиб юборилган.

Йўл қурувчилар, механизатор ва шоферлар бу муҳим объектдаги реконструкция ишларини мумкин қадар тезроқ тугаллаш иштиёқида ғайрат-шижоат билан меҳнат қилмоқдалар. Шунинг учун ҳам иш икки сменада ташкил этилган. Кўпгина йўл қурувчилар хизмат камарини маҳкам боғлаб фидокорона ишлаяпти. Л. Кудакова, М. Курбатова, Т. Базаров, Б. Бойматов ва бошқа ўртоқлар шулар жумласидандир. Улар смена топшириқларини мунтазам 1,5 бараварга етказиб адо этмоқдалар.

«Главдорстрой»нинг инженери К. Живадорова:

— ҳар куни 40—50 метргача бетон ётқизилмоқда, кейинчалик ишимиз бундан ҳам юришиб кетади, дейди.

Шу кунгача 200 метр жойга темир-бетон ётқизилди. Шу ойнинг охирига бориб Охунбобоев номли майдонгача темир-бетон ётқизилади. Август ойидан бошлаб эса кўчанинг иккинчи бети ишлашга киришилади. Хуллас 1 сентябргача Навоий кўчасида бетон ётқизиш ишлари тугалланади.

М. ЗАРИПОВ.

КОМАНДИРОВКАДА

(ҲАЖВИЙ ҲИКОЯ)

Сиз қандайлигингизни билмайман-у, лекин мен ҳар гал командировкага борганимда янги-янги ошнолар орттириб келаман. Бу гал ҳам худди шундоқ бўлди: бир йўла иккитаси билан танишиб қолдим. Шуни ҳам айтиб қўяйки, орадан аллақанча вақт ўтиб кетган бўлишига қарамай, ҳалигача икковининг ҳам табиатига тушуна олмай юрибман.

Воқеа мана бундай бошланди:

Раиснинг хонасига кирганимни ё иккови ҳам сезишмади. ёки ҳал қилаётган масалалари жуда муҳим бўлгани учун мени бевақт кирганга чиқариб қўяқолишди. Беш минут кутдим ҳамки, гаплари ҳеч адо бўлмайди.

—Ассалому алайкўм! — дедим яна бир марта чўзиб.

Ниҳоят, тўрда ўтиргани бошини оҳиста кўтариб, оёғимдан то пешанамгача назар ташлаб чиққач, бир кўзини хиёл қисиб:

— Хизмат? — деб сўради.

— Мен, кечирасизлар, редакциядан...

Шу пайт кутилмаган ходиса юз берди: худди ток ургандек, иккови ҳам бараварига ўринларидан туриб кетишди, битта-яримта ҳурматлироқ одам кириб қолдими, деб шошилиб орқамга қараган эдим, йўқ, ҳеч ким кирмабди.

— Ваалайкум ассалом, — дейишди иккови ҳам баравар қўл узатиб. Одоб юзасидан аввал креслода ўтиргани билан кўришдим.

— Ғани Ғуломович — деди у қўлларимни қаттиқ қисиб.

—Малик Соатович деди— бошқаси ҳам худди шу йўсинда. Кейин қисқагина танишиш маросими бўлиб ўтди. Ғани Ғуломович район матлубот жамиятининг раиси, Малик Соатович — умумий овқатланиш бўлимининг мудири экан. Иккови ҳам тўладан келган, унча пакана ҳам, унча новча ҳам эмас, лаблари ҳозиргина ёғлиқ овқат егандек, йилтираб турибди. Ғани Ғуломовичнинг юзидан табассум деса табассумга, жилмайиш деса жилмайишга ўхшамайдиган аллақандай ифода ҳеч аримайди. Афтидан кечаси ухлаганда ҳам галстук тақиб, бошидан шляпасини олмай ухласа керак. мана ҳозир ҳам ўз кабинетида кўк мовут шляпани бостириб кийиб ўлтирибди.

Малик Соатовичга бир қараганда, негадир, кишининг раҳми келади: кўринишидан жуда содда, жуда гўл. худди дадасидан гап эшитган ёш боладек йиғламсираб боқади.

— Қалай, Тошкентлар яхшими? — деб сўради Малик Соатович.

— Яхши, — дедим мен у кишu узатган папиросни тутатаётиб.

— Анави, ҳалиги, нимайди... фонтаннинг олди хўп гавжум бўлгандир? — деб сўради раис ҳам ўз навбатида.

— Нимасини айтасиз!

— Ўзлари асли тошкентлик бўладиларми? — деб қизиқди умумий овқатланиш бўлимининг мудири.

— Йўқ, қўқонликман.

— Ие, ана буни қаранг, ҳамшаҳар эканмиз-ку, меҳмон! — деди Малик Соатович қувончи ичига сиғмай, — бобом раҳматлик қўқонлик эдилар... Қани, Ғани ака туринг, бизникига кетдик. Ҳовлига жой қилдираман. Меҳмон гулзорда бир роҳатлансинлар... Лекин, меҳмон, биргина президентнинг ўзидан нақ етмиш хили бор-да, шундоққина ҳовлига қадам босишингиз билан гуллар нафосат билан эгилиб, ёш келинлардек салом қилиб туради.

— Йўқ, бизникига борамиз, деди Ғани Ғуломов салмоқли овоз билан. — фонтан ёнига сўри қўйдирганман. Меҳмон поездда димиқиб келганлар... Сув ҳавоси, тан давоси дейдилар.

— Бизникига борамиз дедим, бизникига борамиз.

— Қўйсангиз-чи!

— Хўп денг Ғани ака! Келинингиз Муборак эшитса, нега меҳмонни тўппа-тўғри олиб келавермадингиз, деб хафа бўлади.

— Бугун бизникида... — деди раис ўрнидан туриб.

— Бўлмаса аввал бизникида, сўнгра сизникида. — деди Малик Соатович ҳам ўрнидан туриб.

— Тўхтанг, тўхтанг...

Командировкага келиш мақсадимни секин, ётиғи билан тушунтириб бердим. Редакцияга 21 кишининг имзоси билан шикоят тушган. Унда Ғани Ғуломович билан Малик Соатовичлар маоши 100 сўм атрофида бўла туриб, ҳар биттасининг қарамоғида 8-9 жон бўлишига қарамай, шохона участкалар қуриб олишгани қайд қилинган. Шикоятчилар бировлар ҳисобидан қурилган участкаларни давлат ихтиёрига олишни сўраганлар. Гапимни тугатишим билан Малик Соатовичнинг ҳалиги шодлик, қувончларидан асар ҳам қолмади, юзи яна йиғламсираганга ўхшаш бир қиёфага кирди. Ғани Ғуломович бўлса бўғиб боғланган галстугини сал бўшатиб қўйди. Шляпасини бошидан олиб, яна кийди, папирос тутатди.

— Хўш, қайси бирингларникига аввал борамиз? — деб сўрадим.

— Бюрога боришим керак эди... — деди Ғани Ғуломович. тўсатдан ёдига тушиб қолгандек безовталаниб. — бугун Малик акангизникига бораколинглар.

Малик Соатович ҳам тараддудга тушиб қолди.

— Кечирасиз, — деди у ҳам эшик томон юриб, — ошхоналарга ун тарқатишим керак, андак бўлмаса унута ёзибман.

— Тўхтанг, — буюрди раис,— аввал сизларникига борасизлар.

— Келинингиз Муборак касал, — деди Малик Соатович чўнтагидан ниманидир ахтариб,— бугун фонтан ёнида дам олақолайлик

— Фонтан?.. Мен бюрога кетдим — шундай деб Ғани Ғуломович, хайрлашмасдан, шошилганча чиқиб кетди. Малик Соатович иккимиз раиснинг хонасида худди аразлашиб қолгандек, гап-сўзсиз узоқ ўтириб қолдик. Қарасам вақт кетаяпти.

— Қани кетдик — дедим ўрнимдан туриб.

— Қаёққа?

— Сизникига.

— Автобус юрмайди, пиёда қийналиб қолмасмикансиз, меҳмон?

Кўчага чиққач, Малик Соатович «Мазам келишмаяроқ турибди» деб пешонасини чангаллаб, инқиллашга тушди. Менинг ҳисобимдан такси ёллайдиган бўлдик, машинага ўтираётиб;

— Қайси томонга юрамиз? — деб сўрадим.

— Бошим оғрияпти... Қани, ҳайдавуринчи.

«Волга» ғизиллаб юриб кетди. 10 минут, 15 минут юрдик-ҳамки, ҳамшаҳардан садо чиқадиганга ўхшамайди.

— Сизнинг уйингизга қайси кўча билан борилади?— деб сўрадим яна.

— Лаббай?

— Уйларингизга яқин қолдикми деяпман?

— Бизнинг уйни сўраяпсизми?

— Ҳа, сизникини сўраяпман.

— Билмадим. Бу кўча билан кирармидим, наригиси билан кирилармиди... Бошим айланиб турибди, меҳмон.

— Наҳотки ўз уйингизни тополмасангиз?

— Лаббай?..

Таксида ярим соат чамаси сайру-тамоша қилдик. Барибир Малик Соатович ўз уйи қаерда эканлигини эслай олмади. Уни мулойимлик билан тушириб, шаҳар меҳмонхонасига жўнамоқчи бўлдим.

— Қайси кўчани ахтаряпсиз ўзи? — дея сўради шофер йигит.

— Маориф кўчасидаги 52-уйни, — дедим шоферга.

— Ўша кўчадан икки марта ўтдик-ку! — ҳайрон бўлиб деди шофер. Орқага қайтдик, Машина пишиқ ғиштдан ишланган, кўк дарвозали данғиллама иморат ёнида тўхтади. Қўнғироқни босган эдим, ичкаридан аёл кишининг «ким сиз. ким керак?» деган ингичка овози эшитилди. Ўз номимни очиқ айтсам, Малик Соатович уйда бўлса, подволга тушиб кетиши турган гап. Шунинг учун «Ғани Ғуломовичман» дедим бошқачароқ овоз билан. Бир нафасдан сўнг коридордан шиппшип келаётган оёқ товуши эшитилди.

— Лекин Ғани ака, анави меҳмонингизни жа бопладим-да,—деди уй эгаси эшикнинг зулфинини қидириб.

— Нима қилдингиз?

— Таксига ўз ҳисобидан ўтказиб олиб, роса келин тушди қилдирдим. Ваҳ...

Эшик очилиб, кўз-кўзга тушгач, Малик Соатовичнинг ранги ўзгарди.

— Кечирасиз. Бу ҳовли, меники эмас, Муборак кеннойингизники бўлади! — деди у ташқарига чиқаркан дарвоза қанотини маҳкамроқ ёпиб...

Бу воқеага анча бўлди. Ушандан буён иккови тўғрисида ўйлайман, мен ўзи кимларга дуч келдим, қанақа одам эди булар, ўйлаб ўйимга етолмайман...

Худойберди ТЎХТАБОЕВ.

БИЛАСИЗМИ?

★ Дунёда энг катта боғ Қримдаги «Золотое поле» совхозидадир. Бу боғ 3620 гектар ерни ишғол қилган.

★ Доғистондаги «III Интернационал» колхозида «розмарин белий» навли бир туп олмадан 1960 йилда 1917 килограмм ҳосил олинган. Бу дунёда бир туп дарахтдан олинган энг рекорд ҳосилдир.

★ Одамларнинг айтишига қараганда, узум занги минг ёшга ҳам кириши мумкин экан. Италиянинг Пизе деган жойидаги эски боғлардан бирида диаметри икки метр келадиган узум тўнкаси сақланиб қолган.

★ Тахминларга қараганда, эрамизнинг бошларида ер шари аҳолисининг умумий сони 300 миллионга яқин экан.

★ 1962 йил 1 июлида ер шари аҳолиси 3120 миллион кишидан иборат бўлган. Ҳақиқатга яқин ҳисобларга қараганда 2000 йилга келиб, бу рақам 6300 миллионга етади.

★ Қуруқликнинг 7 процентини ишғол қилган ва аҳоли зич жойлашган районларда жаҳон аҳолисининг тахминан 70 проценти яшайди.

★ Одамлар яшайдиган қитъаларда умуман ўртача 1 квадрат километр майдонга 22 киши тўғри келади. Қитъаларни алоҳида-алоҳида олганда 1 квадрат километр майдонга чет эл Европасида 86, Осиёда 60 киши, СССРда 10, Америкада 9, Африкада 8, Австралия ва Океанияда 2 киши тўғри келади.

★ 1961 йил мобайнида ер шарида 119 миллион киши туғилиб, 59,5 миллион киши ўлган. Урушдан олдин 190,7 миллион бўлган СССР аҳолиси 1963 йил 1 июлида қарийб 225 миллион кишига етган.

СПОРТ ХРОНИКАСИ

● Мамлакат биринчилиги учун «Б» классида қатнашаётган областимизнинг икки командаси навбатдаги учрашувларни ўтказдилар. Чирчиқ шаҳрининг «Химик» командаси ўз майдонида давра-пешқадамларидан бири Жамбул шаҳрининг «Металлист» футболчиларини қабул қилди. Учрашув 0:0 ҳисобида дуранг бўлиб тугади.

● Юқори Чирчиқ. Машъал «Политотдел» колхози футболчилари Целиноградниниг «Динамо» командаси билан учрашиб 4:0 ҳисобида ғалабага эришдилар.

● Қўл тўпи бўйича ўтказилган республика чемпионати тугади. Финалда Ўзбекистон қизлар терма командасини 11:8 ҳисобида енгган Тошкент тўқимачилик комбинатининг гандболчилари 11x11 бўлиб мусобақалашишда республика чемпиони бўлдилар.

● Спорт гимнастикаси бўйича Москвада СССР биринчилигида қатнашган тошкентлик С. Диамидов параллель брусьеда мусобақалашиб биринчи ўринга чиқди ва олтин медаль олишга сазовор бўлди.

● Тошкентлик боксчи спорт мастери Е. Шестернёв СССР терма командаси составида Вена шаҳрида Австрия терма командасига қарши рингга чиқди. У командамизнинг ажойиб ғалабасига муносиб ҳисса қўшди. Совет боксчилари 8:2 ҳисобида ғалабага эришди.

ҲАВАС БИЛАН БОҚИШАР УНГА

Мактабда ҳамма уни Ҳамидулла чемпион деб атарди. Бунинг боиси бор эди албатта. У мактаб бўйича ўтказилган деярли ҳамма мусобақаларда қатнашар ва кўпинча ғолиб чиқарди. Кўпчилик бунга ажабланиб қарар, унга ҳаваси келар эди. Ҳамидулла бир вақтнинг ўзида волейболни ҳам, футболни ҳам, акробатика, гимнастика, сузишни ҳам севиб қолди. Бу спорт турлари бўйича ўтказилган барча машғулотларда қатнашишга қандай вақт топаётганига ҳамма ҳайрон қоларди. Ҳ. Тиллахўжаев 6 та спорт тури бўйича разряд нормативини бажарди. Бирнеча йил сурункасига айрим спорт турлари бўйича мактаб чемпиони деган номни ҳеч кимга бермади.

— Боксни,— деб эслайди Ҳамидулла кейинроқ севиб қолдим. Аввалига В. И. Ленин номидаги пионерлар саройининг бокс секциясида қатнашабошладим. Машҳур тренер, СССРда хизмат кўрсатган тренер С. Жаксон раҳбарлигида маҳоратимни оширабошладим. Жуссам кичкина бўлганлиги сабабли кўпчилик тенгдошларим мени назарларига ҳам илмасдилар. Тренер ҳам менинг кучли боксчилардан бўлиб етишишимга ишонқирамас эди. Аммо мен машғулотларда зўр бериб тренировка қилар, тиришганим-тиришган эди. Катталар бирор нарса ўргатишса, дарров ўрганиб олишга интилардим. Мактабда шуғулланган спорт турларим қўл келиб қолди. Кўп ўтмай шаҳар биринчилигида қатнашиб ғолиб чиқдим. Бу менинг бундан етти йил илгари эришган биринчи ғалабам эди. Шу кунни боксга қадам қўйган куним деб ҳисоблайман.

Ҳамидулла чарм қўлқопни кийганига етти йил бўлди. Мана шу етти йилда у оддий ҳаваскор спортчи даражасидан Ўзбекистон терма командасининг аъзоси, «Спартак» жамияти Марказий совети чемпиони, спорт мастери даражасигача бўлган йўлни босиб ўтди. Бунинг учун озмунча меҳнат қилмади. У 138 марта рингга чиқди. Судьялар 117 марта унинг қўлини юқорига кўтаришди, Қардош иттифоқчи республикалар, Москва ва Ленинграднинг энг кучли спортчиларини енгди.

Киши ҳаётида шундай кунлар бўладики, у бир умр ёдда сақланиб қолади. Ҳ. Тиллахўжаев ҳам шу йил Харьковда ўтказган апрель ойининг сўнгги кунларини бир умр ёддан чиқармайди. Негаки мана шу ерда унинг орзуси рўёбга чиқди. Командадош дўстлари И. Будман, В. Агаронов, В. Харлампидилар билан бирга Ўзбекистон спорт шарафини ҳимоя қилди.

Энг енгил вазнда мусобақалашган Ҳамидулла Ленинград чемпиони В. Степановни мағлубиятга учратганидан кейин РСФСР вакили П. Нисенбаумга қарши рингга чиқди. Бу олишув ниҳоятда кескин ўтди. Зарбаларга бой бўлган уч раундли олишув ҳамшаҳаримиз фойдасига тугади.

Энди фахрли ном — спорт мастери нормативини бажариш учун бир қадам олдинга ташлаш лозим эди. Агар мана шу финалдаги учрашувда ғалаба қозонса қачонлардан бери орзу қилиб юрган нияти амалга ошади. Мағлубиятга учраса ҳаммаси барбод бўлади. Учрашув қандай тугаркин? Рақиб ҳам катта тажриба орттирган, энг кучли боксчилардан. РСФСР чемпиони спорт мастери А. Двойников. Ҳамидулланинг фикри эртага бўладиган учрашувда эди. Юта олармиканман? Ютқазиб қўйсам-а. Йўқ ютишим керак. Албатта ютаман.

...Гонг берилиши билан боксчилар қўл олиб сўрашишдида, олишувни бошлаб юборишди. Биринчи раунд РСФСР вакилининг устунлиги билан ўтди.

— Ҳаяжонланма, ўзингни бос. Чап томондан зарба беришга ҳаракат қил. Энг асосийси шошилма!—Тренернинг сўнгги кўрсатмаларини олган Ҳамидулла олдинга ташланди. Иккинчи ва учинчи раунд унинг устунлигида ўтди. Судьялар Ўзбекистон спортчиси ғалаба қозонганлигини эълон қилганида Ҳамидулланинг кўзида ёш томчилари пайдо бўлди. Бу қувонч ёшлари эди.

«Пахтакор» стадионидаги спорт маҳорати олий мактаби Ҳамидуллага ўз уйидек бўлиб қолган. У бир неча соатлаб вақтини мана шу ерда ўтказади. Ўзбекистон терма командасининг тренери Ю. Бухман раҳбарлигида маҳоратини оширади. Шу ернинг ўзида эса боксга биринчи марта қадам қўйган ҳаваскор ёшларга тренерлик қилади. Бир сўз билан айтганда ҳам ўрганади, ҳам ўргатади.

Ҳамидулла 1-автобазада слесарь бўлиб ишлайди, кечқурун политехника институтида ўқийди, спорт билан шуғулланади. Ундан меҳнатдаги ҳамкасабалари, институтдаги дўстлари, спортдаги тенгдошлари беҳад хурсанд.

Ш. УМУРЗОҚОВ.

Суратда: Ҳ. Тиллахўжаев командадош дўсти В. Агаронов билан машғулот пайтида.

В. Салов фотоси.

ЎҚИТУВЧИЛАР ТАШАББУСИ

Бўстонлиқ районидаги Хондойлиқ қишлоғининг ўқитувчилари ҳар йили ёзги каникул бошланиши билан жамоатчилик асосида мактабга қўшимча синфлар, хоналар қуриб берадилар.

Ўтган йили Беруний номидаги 8 йиллик мактаб ўқитувчилари, коллектив бўлиб мактабга қўшимча учта хона қуриб берган эдилар. Мана бу йил ҳам каникул бошланиши билан улар енг шимариб ишга киришиб кетдилар. Умарали Турдибоев, Карим Аълоев, Фатҳулла Муродов ва бошқа ўқитувчилар бу йил тўртта қўшимча хона қуриб беришга аҳд қилишган. Шу кунда уларнинг қўли-қўлига тегмайди. Қурилиш авжида.

Ж. САРИЕВ.

Реклама ва эълонлар

ТЕЛЕВИЗОР

11 ИЮЛДА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

Рус тилида: 17.00 — **Бизнинг қалам** (болалар учун мультипликацион фильм), 17.15 — **Музикали дақиқалар** (кичкинтойлар учун). 17.30 — **Телевизион янгиликлар,** 17.45— П. Бажов. **Малахит қутича** (Ленинград телестудияси постановкаси). 18.40 — **Соғлиқ-саломатлик куни.**

Ўзбек тилида: 18.55— **Телевизион янгиликлар.** 19.10 — **Ғаллакорлар учун эшиттириш ва концерт.**

20.15— **Эшиттиришлар программаси.**

Рус тилида: 20.25 — **Чет эл кинохроникаси,** 20.35 — **Экранда севимли артистлар,** 21.05 — **Бир марта ёлғончилик қилиб** (ота-оналар учун илмий-оммабоп фильм), 21.15 — **Тиниб-тинчимас жиян** (кинокомедия), 21.55 — **Муз устида балет.**

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 11/VII да **Куба қизи**, 12/VII да кундуз **Этик кийган Мушук**, кечқурун **Боғчасарой фонтани.**

КИНО

ҚИШКИ БИНОДА:

Шоҳсанам ва Ғариб — «ВАТАН» (эрталаб соат 10, кундуз 12 ва кеч 6 да). «ИСКРА», «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун), «СПУТНИК» (кундуз 12, 2, 4 ва кеч 6 да).

Севги ва мода —«ВАТАН» (кундуз соат 2, 4 кеч 8 ва 10 да).

Вой, бу қизлар — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (эрталаб соат 10. кундуз 12 ва кеч 6 да).

Банкда ишловчи қиз — «ЎЗБЕКИСТОН» (кундуз ва кечқурун).

Итальянча қўйди-чиқди—«СПУТНИК» (кундуз ва кечқурун).

ЁЗГИ БИНОДА:

(кеч соат 9-10 минут ва 10 яримда)

Тилла тиш — «ОКТЯБРЬ».

Шоҳсанам ва Ғариб—ТЕЛЬМАН номли (кеч соат 9-10 минутда). «ВАТАН».

Номаълум аёл—НАВОИЙ номли.

Юқори табақага кириш йўли — «ФЕСТИВАЛЬ».

Нотаниш аёл хати — КАФАНОВ номли.

Вой, бу қизлар — ТЕЛЬМАН номли (кеч соат 10 яримда).

Ворислар — «УДАРНИК».

Антоша Рибкин — 1 МАЙ номли.

Итальянча қўйди-чиқди — «ШАРҚ».

Чилонзор массив, 10-уй. 17-квартирада турувчи **Озод Азимовнинг** шу уйда турувчи Ҳалима Болтабоевадан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар. Чилонзор район халқ судида кўрилади.

Тошкент шаҳар, Чилонзор массив, 142-уй, 16-квартирада турувчи **Валентин Иванович Князятовнинг** Ленинград шаҳар, Текстилчилар кўчаси, 7-уй, 47-квартирада турувчи Людмила Ивановна Князятовадан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар. Чилонзор район халқ судида кўрилади.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» («ТАШКЕНТСКАЯ ПРАВДА») — Орган Ташкентских промышленного и сельского областых комитетов КП Узбекистана, Ташкентского горкома КП Узбекистана, промышленного, сельского областных и городского Советов депутатов трудящихся.

Бизнинг адрес: Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, 26-уй.

РЕДАКЦИЯ ТЕЛЕФОНЛАРИ: редактор — 29004. Редактор ўринбосари 25885. Масъул секретарь — 34808. Идеология бўлими — 31936. Саноат ишлаб чиқариши ва партия ишлари бўлими — 33786. Қурилиш ва партия ишлари бўлими — 33786. Қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқариши ва партия ишлари бўлими — 29040. Совет ишлари, маиший ва шаҳар хўжалиги бўлими — 26232. Фан, мактаб ва олий ўқув юртлари бўлими — 28761. Ахборот ва спорт бўлими — 33786. Хатлар ва оммавий ишлар бўлими — 34048. Эълонлар бўлими — 28142. Коммутатор — 30249 дан 30258 гача.

«Совет Ўзбекистони», «Правда Востока» ва «Ҳақиқати Ўзбекистон» бирлашган нашриётининг босмахонаси, Тошкент шаҳри.

Р. 02371 ИНДЕКС 64695. Нашр. № 1794.